Դ. 1213 — 1889 ՅՈՒՆԻՍ 16 ՇՈՒՐԱՄ — 1306 ՇԻՎԱԼ 30 — ԳԻՇԵՐՆԱՅ ՄԻՆՉ

20 ԲԱՐՄ.

ՀԱՅՐԱՏԻ ՇԱՐԳԻՉ

20 ԲԱՐՄ.

ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԻ ՄԻԼԻՅԻ ԹԻՒՃՃԱՐԻՑԻ ՍԱՐԱՖԻՅԻ ՎԷ ԻԼՄԻՑԻ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷՏԱ

ԱՊՈՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

	12 պուէ	6 պուէ	3 պուէ
ԺԹԱՄՊՕՀ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇԻՐԱ	200 »	100 »	

Մէհմխրէ 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Զնի վէ Շինի սահմանք 5 ղրշ. 8 Միւնիհիւ սահիպէ 11ի 10ղ. հա. » 7

Մէվասանը նամիլայա սահիբ պէնտէր մէճմանէն գապուլ օլունանաճագ վէ սէրմ օլունմայան էվրաղ իստէ օլունմայաճագ տէր։

Խմբագրատեղի, Սթամպօլսա Զապտ Ալի ճառատէսինտէ նումէրօ 20 ձիվէրէկեան մաթպասաքնատա տէր։ Գեազիթէի մէվասատ հազորնատա կազմէթանէն սոնրա վէ մէսուլը ՅԻՍՈՒՆ ՀԻՎԱՆԷԿԵԱՆԱ միրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Եէչէն կիւն թէլէկրաֆքն տախի խապէր վէրտիկի վէճհյէ, Գրպրօս ճէզիրէսինտէ մէսքիւն 140,000 Նուֆուս Թրիսթիան էհալիսին շիքեայէթլէրինի Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինէ արզ իմզէք իւզրէ ճէզիրէյի մէզքիւրէտէն Լօնտրայա կէօնտէրիլէն հէյէթը մէպուսէ՝ կէչէն ճուվաա կիւնիւ միսթէմիքեաթ ումուրը նաղրը Լօրտ Քնիւթսֆօրտ թարաֆընտան գապուլ օլունմրշ տրը։

Գրպրօս մէթրօբոլիտ Մենէնէօր Սօֆրոնիսօն թահթը բիրսէթինտէ պուլունան մէզքիւր հէյէթը մպուսէ՝ պաշլճա՝ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին էհալիի ճէզիրէտէն տօպը ալնրընտան տօպալ շիքեայէթ իմմիշ տիր։ Հէյէթը մէպուսէնին Լօրտ Քնիւթսֆօրտա վագր օլան պէանրնա կէօրէ, Գրպրօս ճէզիրէսինտէ 200,000 Նուֆուսը էհալի պուլընրպ, էհալիի մէրգումէ՝ էէր սէնէ 115,000 Ինկիլիզ լիրասը վէրկի իմա իմսէքտէ տիր։

Մէպլաղը մէզպուրան 70000 լիրա՝ սէնէվի հիւքիւմէթը Սէնիյէ.յէ վէրիլէն 93000 Ինկ. լիրասը վէրկի իչին իքրազ օլընրպ, վէրկիի մէզպուրընը պազրյէսի տախի Ն. իրմէրա հիւքիւմէթի իմարաֆընտան թէսվիյէ օլընմազտա տրը։

Գրպրօս մէպուսլարընն պէյանը-նա կէօրէ, իտարէի Օսմանիյէ զէմանընտա մէրկիլէր՝ տահա խաֆիֆ օլուպ, մահսուլաթը զրբակիյէ տախի չիմտիքինէն չօգ գիյտէ իտի։ Մէ-պուսանը մուսիմլէյհիմ՝ Գրպրբաստա պիր զրբաաթ իտարէսիյէ պիր պանգա թէլէսինի, վէ թիւթիւն զրբաաթը հազրնտա մէվճուտ օ-ղան գանունը զէճրինին իլղասընը թայէպ իմմիյէր տիր։

Լօրտ Քնիւթսֆօրտ՝ հէյէթը մէ-պուսէյէ վէրտիկի ճէվապտա, պու մէսէլէնին ճիտտէն նաղարը տրգգա-թա ալընաճաղընը վատ իմմիշ, վէ հիւքիւմէթին Գրպրբասաքի խէպա-պարընն սաատէթը հալ վէ մէնա-ֆիինէ չալըշաճաղընը թէէմին էյլէ-միշ տիր։

—

Իրան Շահը՝ կէչէն սալը կիւնիւ Պէլճիգանին Անվէրս չէհրինէ վասրլ օլուպ, Պէլճիգա գրալը թարաֆրն-տան կէօնտէրիլէն մէմուրին ճանի-պինտան գապուլ օլունմրշ տրը։

Շահը միշարէլէյհ՝ Պէլճիգա թօր-բաղնա այագ պասաբ պասմազ, գրալրն վէ գրալիցանին սրհհէթ ու ֆիրիմթլէրինէ տահր մարիսամ իս-թէմշ, վէ իքիսինին տէ ֆիրիէթ իչրէ պուլընարգլարը ճէվապը վէ-րիմշ տիր։

Շահը հազրէթլէրի՝ սէրայը գրա-լիկ նազիլ օլմրշ տրը։ Եէվմը մէզ-քիր ագշամսրը տահրէի պէյէտիյէ-տէ միշարէլէյհէ իքրամէն պիր զի-յաֆէթ քէշիտէ օլընրպ, պու զի-յաֆէթիտէ 2000 տավէթլի հազրը պուլընմրշ տրը։ Շահ՝ կէճէ եարբսը սէրայա ավատէթ էյլէմիշ տիր։

* * *

Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ Իրան Շահընն վէլիի ահրնա էկլ Ռուժ նի-շանընն Վէլիի բրիլիանտէ իհտա էյլէմիշ տիր։

* * *

Ինդէբանտա Պէյ կազէթասը՝ Իրան Շահընն էքսիրճէ ղարիպ պիր ա-տէթինի խապէր վերիյօր։ Շահը միշարէլէյհ՝ թէքմիլ միճէվճէրաթը պիր քէսէ տերունինտէ պիր տէլիգանլըյա թէպլիմ իմ-միշ օլընրը հալտէ պէրապէրինտէ թաշրյօր։ Շահ հազրէթլէրի՝ հէր ներէյէ կիտէր իսէ, մէրգումտէլի-գանը տախի միշարէլէյհ իլէ պէ-ըապէր կիտէր։ Շահրն էֆքեարընճա, քէնտի միճէվճէրաթը վէ ան-լերի հասիլ օլան տէլիգանլը՝ եանրն-դա պուլընտրգճա քէնտիսինէ հիչ պիր ֆէնալրգ կէլէմէզ իմմիշ։

Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ Շահ հազ-րէթլէրինի քէնտի սուֆրասընտա թասամ տավէթ իմտիկի վագթ, սէրայրն պէօյիւք սէմուրինի՝ մէր-գում տէլիգանլըյը Շահրն եանրն-տան այրըմայա չօգ չալըշմրշլար իսէ ալ, մուվաֆֆագ օլամամրշլար տրը։

Շահ հազրէթլէրի՝ մէրգում տէլի-գանլըյը եանրնտան այրըմագտան իսէ, իմբէրաթօր թարաֆրնտան վէ-րիլէն զիյաֆէթտէն սարֆը նազար իմմէյի թէրճիմէ էյլէմիշ օլտրըրն-սան, մէզքիւր միճէվճէրաթի քէսէ-սինի սու ֆրանքն օրթասընա վազ իմմէյիպ, պարի օրթուրտրը իս-քէսիլէնին արթընա վազ իմմէսինէ Շահրն մուվաֆագաթը կիւճ հալի-լէ իսթիհսալ օլունապիլմիշ տիր։

(Մոնիթեուր)

Սէրկիի ումումիի սէյր ու թա-մաշա իմմէք իւզրէ Ամերիգատան Բարիզէ կէլմիշ օյան միհէնտիսլէր՝ մէշհուր միհէնտիս Մ. Էյֆէլին ռի-յասէթի թահթընտա գապուլնան միհ-էնտիսէր շիրքէթի ազասը թարա-ֆընտան գապուլ օլունմշլար տրը։

Մ. Էյֆէլ՝ Ամերիգա միհէնտիս-լերինի շիրքէթին սերկիտէքի քէօշ-քինտէ գապուլ իտէրէք բէսմը խո-շամէտիի իյֆա իմմիշ, վէ Ամերիգա միհէնտիսլերինին բէիսի Մ. Շաթօֆ տախի բէֆիգլերի նամինա օլարագ պէյանը թէշէքքիւր էյլէմիշ տիր։

Պատէհու Ամերիգա միհէնտիսլե-րինին չէրէֆինէ օլարագ Էյֆէլ գու-լէսինին Լինճի գաթընտա պիր զի-յաֆէթ քէշիտէ օլընրպ, պունտա Ամերիգանին Բարիզտէքի սէֆիրի իլէ Մ. Պերժէ տախի հազրը պուլընմրշ տրը։

—

Ամերիգատա Լուիզիան էյալէթի տահիլինտէ Թիսատօ շէհրինտէ Մ. Նօբէն վէ Մ. Ֆաքէ նամինտա իքի կազէթա միտրիլէրի պէյնինտէ պիր մինազաան չէտիտէ վուգուա կէլ-միշ վէ պու մինազաա էնասընտա 2սի տախի բէվօլվէրլերինի պօշալթ-միշ օլմաղլա, Մ. Նօքէն՝ վուրու-լուսա տերհալ վէֆաֆ իմմիշ, վէ Մ. Ֆաքէ տախի աղրը սուրբէթտէ մէճրուհ օլմուշ տրը։

—

Զուիցցէրիա Մէճլիսը ումումիսի՝ օրտուունին բէվօլվէր թիւֆէնքլերինէ սիլահլանմասը զրմինտա 16 միլեօն ֆր. թահսիսինէ տահր հիւքիւմէ-թին տէրմչյան իմտիկի թէքլիֆի՝ պիլա միզաքէրէ վէ իմթիֆազը ա-լա իլէ գապալ էյլէմիշ տիր։

—

Մէմալիքը Իրանիլէտ նումուզ եւրիւթմէք մազսատիյէ Ռուսիա վէ Ինկիլթէրա տէվլէթլերի արասընտա մէվճուտ օյան բէգապէթին կէրէք միշարէլէյհիմա տէվլէթլէր վէ կէ-րէք Իրան տէվլէթինէ պիր կէօնա թէէսիրը մուղրրի մուճիպ օլմամ-սը չարէսի պուլընմազ, վէ Ռուսիա վէ Ինկիլթէրա տէվլէթլերինին Ի-րանտաքի թէշէպպիսաթի վէ մուա-մէլաթլարընա պիր ինթիզամ վերիլ-մէք իւզրէ, Ինկիլթէրանին Բէյթէրս-պուրկ սէֆիրի Սըր Մօրիսէ՝ Լօնտ-րայա կիթմիշ տիր։ Միշարէլէյհ՝ Ի-րան Շահընն Ինկիլթէրատա իգա-մէթի միստէթինէ Լօնտրատա գալաճագ տրը։

—

Ֆրանսատա ինթիխապաթը ումու-միլինին ալաֆը. սեպտեմբերին 8ինճի կիւնիւ իհրա օլունաճաղընը թահ կա-զէթասը պէյան էյլէյօր։ Իչպու ի-րանին նիմ բէսմի օլտրը զանն օլը-նրյօր։

—

Լօնտրա 23 յունիս.— Բարիզ ա-զիմէթ իտէն եօլճուլարին մրգտարը կիւնտէն կիւնէ չօղալըյօր։ Եալնրզ պիր հաֆթա զարֆընտա Ցուվրտան Գալէյէ 12,000 եօլճու կէչմիշ տիր։ Վաբօրլար քիֆայէթ իմմէյիպ պիր չօգ վաբօրլար խմիճար օլընմըրը։ Ցիւնքի կիւն 300 եօլճու իչիւն վա-բօրլարտա եէր գալմայրպ ըրխ-թրմ իւզրինտէ թէճէմմիւ իմտիր-էրինտէն, պիր վաբօր խմիճաք իլէ Գալէյէ կէչիրիլմիշ տիր։

—

Ճէզայիրտէ Գօնսթանթին էյալէ-թինին սանտրդ էմանէթի մէմուրլը-ընտան Լաֆօն իմմինտէ պիր կէնճ՝ 120,000 ֆրանգ սըրգաթլա ֆիրար իմմիշ տիր։

—

Ախիրէն ճիպրալթարտա պիր հա-րիգ զուհուր իտէրէք, 3,000,000 բէ-չէթա գատար խասարաթ վուգու պուլմըշ տրը։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Վիէննա 27 յունիս

Գօնթ Գալնօքի՝ Մաճառ մէպուսան էնճիւմէնինին ումուրը խարիճիյէ գո-միսիօնը իճթիմաընտա, միւխթէլիֆ մէսէլէլէրէ՝ տահր ճէվապ վիրէրէք, ահվալը խարիճիյէ հազրնտա վուա-գու պուլան մուճաքէմաթը պէտ-պինանէ ալէյհինտէ եէնիսէն բրօ-թէսթօ իմմիշ տիր։

Պէլկրատտան կէչէն թէլէկրաֆլար՝ Դրակուլէվցց չէհրինէրի հագդրն-տա թաֆսիլաթ իմա իտէրէք, հիչ պիր հատիսէի միթէէսսիֆէ վու-գուընը խապէր վերմէյօրլար։

(Խոսսուսի Բէլէկրաֆլար)

Վիէննա 25 յունիս

Աւսթրիա իմբէրաթօրընն նումի-գընտա կէօրիճէնէ մէթանէթին՝ ահ-վալը ումումիէնին իալահընա մէտար օլաճաղընը կազէթալար բիվայէթ ի-տիյօրլար։

Լօնտրա 25 յունիս.

Տէյլի Նէուզ կազէթասը՝ Աւսթրիա իմբէրաթօրընն նումիզը Ռուսիայա խիթապէն պիր իսթար օլտրընը պէյան իտէյօր։

Բարիզ 25 յունիս

Աւսթրիա իմբէրաթօրընն նումի-զը՝ պօրսատա պէօիւք պիր սուի թէէսիրի մուճիպ օլմուշ իսէ տէ, Ռուսիա իմբէրաթօրընն Ալէքսանդ-յա սէյահաթ իտէճէրինէ տահր վի-րուտ իտէն հավատիս իւզէրինէ էն-տիշէէր պէրթարաքի օլմուշ տրը։

Բէթերբուրկ 25 յունիս

Ալէքսանիա հուտուտը գուրպինտէ Բրիկ իմթիհէամաթընընն սէրիան ինշասը՝ հարպիյէ նէզարէթի թա-թարաֆընտան էմր օլունմուշ տրը։ (Ինշասաթը մէզքիւրէ իչիւն 12 միլ-եօն ռուբլի թահսիս օլընմշ տրը։)

Ցիւրիխ(Զուիցցէրիատա)25յունիս, Պռա կիւն Մէօրթ մուհարէպէսինին եէվմ մախսուսը օլմադ. մինասե-պէթիյէ բահիպ Վիսման՝ իրատ իմ-տիկի նումդտա «Պիզ մուհաֆազա-վաթան միատաիլէի էճնէպիյէ ա-էյհինտէ մուհարէպէ իմտիկիմիզ ճիհէթլէ, նամուսսրդ եաշամագտան իսէ, նամուսսրմը իչէ էօմէկի թէր-ճիհ իտէյօրզ։» տէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէչէն կիւն եազտրդրմզդ վէճճէլ, Իրան տէվլէթինին ռէիսի էմին իւա Տէվլէ հազրէթլերինին մախտուսը Միրզա Մօհսին Խան իլէ, Տէրսաա-տէթի Իրան սէֆիրի Մօհսին Խան հազրէթլերինին քէրիմէսի Պէպի հա-նըմին նիշան ըէսմի՝ տիւն սաաթ 6տա Սթէնեատա քեահն Իրան սէ-ֆարէթխանէսինտէ իճրա օլընմըշ տրը։

Իչպու ռէսմտէ վիւքէլաի ֆիխամ հազարաթը վէ մէմուրինը Օսմանի-յէտէն տիկէր պազը զէվաթ իլէ, միշարէլէյհ էմին իւա Տէվլէ հազ-րէթլերի, Իրան խազինէի խասսա նազրը էմին իւա Սալթանա, Շահ-զատէկեանը Իրանիյէտէն վէ Շահ հազրէթլերինին գուրբնասընտան Իպրահիմ Միրզա հազրէթլերի, Ի-րան սէֆարէթխանէ վէ գօնսօլոս-խանէսի մէմուրինի վէ Իրան միւ-թէվէլլիանընտան պազրլարը պուլընմըշլար տրը։

Նիշան ռէսմինին իճրասընտան սոնրա թարաֆը հազրէթը Բատիշահի-տէն մէմուրը մախսուսա թէսիմէն միշարէլէյհ Մօհսին Խան հազրէթ-լերինին քէրիմէսի հանրմա զայէթ ղրյմէմ ալար վէ պըրլանթա իլէ միւ-կէյյէն պիր պաշըգ իհսան ու իր-սալ պուլըրմըշ տրը։

—Կէչէն սալը ագշամը Մօհսին Խան հազրէթլերինէ իքրամէն Մա-պէյնտէ քէշիտէ պուլըրլան զիյա-ֆէթմէ, էմին իւա Տէվլէ, էմին իւա Սալթանա վէ Իպրահիմ Միրզա հա-զարաթըյլա Սատրազամ Քեամիլ, Սատրը էսպագ Եահէմ, Խարիճիյէ Նազրը Սաիտ վէ Խարիճիյէ միւ-թէչարը Տատեան Ցարութիւն բա-շլաբ հաղարաթը, վէ Իրան սէֆա-րէթի միւսթէշարը Ճէվատ Խան վէ սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը Նէվ-րուզ Արթաբի Խան վէ սաիր պազը զէվաթ հազրը պուլունմըշլար տրը։

—Սթամպօլսա Վալիսէ խանը տերունինտէ պուլընան ճամինին իճ-բաի թամիրինէ միւզում կէօրիւլմէք-լէ, միւսաֆիրէթէն չէհրիմիզտէ պու-ընան Իրան շուբան տէվլէթ բէիսի էմին իւա Տէվլէ հազրէթլերիլէ տէվլէթը միշարէլէյհանին Տէրսա-ատէթ սէֆիրի Միրզա Մօհսին Խան հազրէթլերի թարաֆընտան 50չէր, վէ Միրզա Իպրահիմ Խան ճանիպին-տէն 25 լիրա վէ Էմին իւա Սալթա-նա ճանիպինտէն տախի 20 Ֆրան-սը լիրասը իանէ իթա գրբընտրընը Աբէրէ նամ Ֆարիսի կազէթասը եազ-մըշ տրը։

—Մապէյն միւիրի Ղազի Օսման բաշա հազրէթլերինէ Ռուսիա իմբէ-րաթօրը թարաֆընտան Ալէքսանդր Նէվսքի նիշանընը Լինճի բրիլիպէսի իմա գրբընմրշ տրը։

—Եվէլբի սապահ Պէյօղլունտա Շիրլիսէ քեահն Ռում գապրիսմա-նընտա միւթէվէֆա ժորժ Զարիֆի-նին քէմիքլերի՝ մուվազզաթէն մէտ-ֆուն օլտուղը Զաֆիրօբուլ ալիէսի մէզարընտան չրզաբրլրպ, պու քէր-բէ միւթէվէֆի միշարէլէյհ իշլին մախսուսը Մ. Լէոնիտաս Զարիֆի թարաֆընտան ինչա իմտիրիլէն գապրը մախսուսա նազլ օլունմրշ տրը։

Եվվելա գապրիսթանը մէզքիւր քիլիսէսինտէ միւթէվէֆանին գապ-պա վէ ահիպպասը հազրը օլտուղը հալտէ միւթէվէֆանին իսթիրահա-թը բուհը իչիւն պիր տուա օգու-նրպ, միւթէագրպէն միւթէվէֆի միշարէլէյհին քէմիքլերի՝ Զաֆիրօ-բուլ ալիէսի մէզարընտան չրզաբրը-լրպ եվվելա միզդյեէն պիր տէսթի իշինէ վաղ օլընմրշ վէ պու տէսթի տախի խասսէթէն Բարիզտէ մէշհուր հէյքքէլիթրաշ (քանդակագործ) Մ. Էսքիլէյ իմալ իմտիրիմիշ օյան մէ-զար թաշը տերունինէ գօնուլմըշտրը։

Միւթէվէֆանին պիրատէրլերինէ Գօլօնիս, Եվէնտիսի, Մավրօգօրտա-թօ, Եէնիտունեա ալիէլերի վէ միւ-թէվէֆանին սաիր ագրապա վէ ա-հիպպասը թարաֆընտան մէզքիւր մէզքիւ թաշընին իւզերինէ 25 ատա-չինէք պուքէթի վաղ օլընմըշ տրը։

—Ախիրէն թէգաուտի իճրա օրնան չէհրիմիզ Եունան սէֆիրի Մ. Գուն-տուրիօթինին՝ ալաֆը. օգոստոսին 15ինէ տօղրու ֆամիլեասրյա պէ-րապէր Աթինայա ավատէթ իտէճէյի խապէր ալընմրշ տրը։

—Գատրքէօյ սէքէնէսինտէն վէ սարրաֆանը մէշհուրտէն Զանպա օղլու Եօրկի էֆէնտի վէֆաթ իմմիշ տիր։

—Պէյօղլունտա Զէյմէ Մէյտա-նընտա միւթէգաուտ գօղաղաս Նուրի էֆ. Նին գաթլինտէն տօղալը մաղնունալէյհ օյան թուլումպաճը քիչիւք վէ պէօիւք Ալինին սօն մուհաքէմէլէրի՝ տիւն մահքէմի ճհնայէթտէ իճրա գրբընարագ, քիւ-չիւք Ալինին պէրաէթինէ վէ պէօիւք Ալինին 15 սէնէ քիւրէյէ վաղընա հիւքմ օլընմըշ տրը։

—Թիւճճարը միւթէպէրէտէն Ա-ղարեան Անտոն էֆէնտի՝ տիւն ագ-շամ Բարիզէ միւթէվէճճիհէն չէհրի-միզտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Ջանագ Գալէտէն Մէրէվէրէ պէր վէճճը աթի եազրըմրշ տրը։

«Ջանագ Գալէտէ յանագճը էանա-ֆընտան Իսմայիլ չավուշ նամընտա պիրի՝ Գրունչվիգ բիյանգօսը բրրօ-մէպլերինտէն պիր տանէ պլրը։ Պու բրօմէսէ 1500 լիրա իսապէթ իսէր։ Մէզքիւր բրօմէսին մումանլէյհտէ պուլունտրզրը Տէրսաատէթտէ մու-գիմ 2 Եահուտի խապէր ալընճա, տօղրուճա Ջանագ գալէյ ճան ա-թարլար։ Մէրգումար՝ Իսմայիլ չա-վուշը թահգիգ իտուպ թանրտրգ-տան սոնրա, օրատա հէմ էսմապճը-լրգ իտէն վէ հէմ տէ բրօմէս սա-թան Տավիտին խանէսինտէ պիրլէ-չէրէք, Իսմայիլ չավուշը օրայա ճէլպ իտէրլեր։ Պիր լիրատան պաշլայա-բաղ վէ մումանլէյհի իղդիալ իտէ-րէք Նիհայէթ 750 լիրայա բրօմէսի միւպայէա իտէրլէր վէ Իսմայիլ չա-վուշտան պիր տէ սէնետ ախզ էյ-լէրլեր։ Իսմայիլ չավուշ՝ շիւպհէ ի-տէրէք ֆշի պիթթագդիգ բրօմէսէ 1500 լիրա չէգտրդրընը անլայընճա, Եահուտիլերի թէհարրիյէ պաշլար իսէ տէ, ի իչէն կէչէր, հէրիթ-լերտէն եէր պուլամազ։ Զէվալը Իսմայիլ չավուշ՝ չիմտի Տէրսաատէ-թէ կէլերէք Եահուտիլերի արամագ-տա իմիշ։»

—Դարթալ գաղասընտա Սուլթան չիֆթլիկինտէ սրընը խասսայընը զուհուր իտուպ, պիր կիւն իչինտէ 57 գարա սրընը թէլէֆ օլտրընտան, Շեհր էմանէթինճէ տէրճալ թէտա-պիրը միւդիազիյէ իթթիխազընա թէշէպպիս օլընմրշ տրը։

—Կէչէն սալը կիւնիւ Գալաթատա Մօմխանէ ճատտէսինտէ Իզմիրլի Խր-իսթօ օրը տապանճա իլէ ճէրհ իտէն չախրն Բէֆալօնեալը Խրիսթօ նամ չախս օլտրընը՝ մէճրուհրն իֆատէսին-տէն անպաշրրարագ մէրգում, Բէֆա-լօնեալը իլէ տիկէր բէֆիդլերի տէր-տէսսի օլունմրշ տրը։ Մէրգում Իզ-միրլի Խրիսթօ՝ տիւն Ալիրնճը տահ-րէ խասթախանէսինտէ ալտրընը եա-բատան միթէէսսիրէն վէֆաթ էյ-լէմիշ տիր։

Իչպու ճինայէթ հագդընտա ալը-նան թաֆսիլաթա կէօրէ, Իզմիրլի-լէր իլէ Բէֆալօնեալը Խրիսթօ՝ պու մատտէէն տօղալը եէքտի-կէրիլէ միւնագասա պաշլարպ, էվվելա Իզմիրլի Խրիսթօ՝ պու-չագ իլէ խասմինի խաֆիֆճէ եա-բալարպ ֆիրար իմմիշ իսէ տէ, Բէֆալօնեալը Խրիսթօ՝ մէճրուհ օլ-տրընը հալտէ պիր տապանճա վէ պիր գամա ալրպ խասմինի գօվալամայա պաշլամրշ, վէ մէրգումա եէթիշէրէք տապանճաընը պաշալթմրշ տրը։ Գուրչուն՝ Իզմիրլի Խրիսթօնընն միւ-ճուտինի տէլիպ կէչմիշ տիր։

Բէֆալօնեալը՝ պու գատալա իք-թիֆա իմմէյիպ, եանընա եազլաշ մագ խմթէչէնէրի սիլահլա թէէ-սիտ իտէրէք խասմինի գամա իլէ տախի վուրմուշ վէ մուախիրէրէն ֆիրար իմմիշ տիր։ Պու մէնգարէ՝ Կէօրէնէրի տիչարը տէչէրէթ իմ-տիկինտէն, պիր թագրմ քէսան տիւք-քեանլարընը գաբամրշլար, վէ եօլ-տան կէչէնլէր տախի ֆիրար իմմիշ-լեր տիր։

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Բ-ոֆէնդի կէլէն լէն.

Պանգը Օսմանի հիսսէտարանընտան միւբէքքէպ օլարագ ալաֆը. յունի-սին 26ինճը կիւնիւ Լօնտրատա ագ-տը իճթիմա իմմիշ օյան մէճլիսը ու-մումիսէ 1888 սէնէսի իչիւն պէհէր հիսսէ սէնէտի պայրնա 10 շիլինտէն իպարէթ պիր թէմէթթիւ իմմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

Պու թէմէթթիւ՝ կէլէճէք ալաֆը. յուլիսին 1ինճի կիւնիւնտէն իմիպա-րէն Պանգը Օսմանինին Տէրսաատէթ, Լօնտրա վէ Բարիզ շիւպէլերիլէ սա-իր աճէնիէ վէ շիպէլերինտէ 27 վէ 28 նումէրօլը դուբընարին թէպլիմինէ մուգապիլ թէէտիրէ օլընմայա միւ-պաշլերէթ իտիլճէճէ տիր։

Ժ. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ

Թիւրքճէ, Ռումճա, Էրմէնիճէ, Ֆր-ընսըզճա, Ինկիլիզճէ, Ռուսճա, Այէ-մանճա, Իթալիանճա, Պուլկարճա, Իս-պանիճէ վէ Սբանեալ Եահուտիլերի ե-ասնալարընտա հեր նէվի էվրաղ թան-զիմ ու թէրճէմէսի.

Լիսան տէրսի.

Ուսուցը տէավիյէ վէ նէշրիյաթ.

Գալաթատա Զիլվէր պէյ խա-նընտա Ն. 4

ԱԶԳԱՅԻՆ

Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի Ատե-նապետի Ցօդթ. Թիրեաբեան էֆ. Զինճի Ատենապետ Ղազարոսեան Քրիստոստուր էֆ.յէ պիր թէզքէրէ եազարագ, մէշղուլիյէթինտէն նաչի պու կիւն Գալաթա Խորհրդարանը-նա կիտէմ.յեճէկինի պիլպէյան, Քաղ. ժողովն թէքսավիի արայա գալմըշ օյան իքի ազասընն իճրա օրընճագ մուամէլէի խթիսապիւ-սինէ Մայր Դիւան թարաֆընտան նէզարէթ իմմէսինի էֆէնտիի մու-ժարիլէյհէ թավսիյէ էյլէմիշ տիր։

—

Մէմուսիմիզ կէօրէ, Ատարազար էհյաիսի իլէ Իզմիր Առաջնորդ Ցո-վակիմեան Դեր. Տ. Ստեփան Եպիս-կոպոս արասընտա պունտան ագտէմ թէհատտուս իմմիշ օյան իսիմիաք՝ Իզմիրտէն Ատարազարընա կիտէն միֆէթթիշլերին հիմմէթ ու զայրէ-թի սայէսինտէ թէսվիյէբէդիր օվագ վէ իմիլաք հուսուլէ կէլմէք իւզրէ պուլընը.յոր իմիշ։

—

Ռուսա գրզ վէ էրքէք միլլի մէր-թէպէրէրինին միտտիր վէ մուալիմի անասրլ էյուպը Առաքելեան Ռա-փայէլ էֆ.ինն էհլիյէթ ու լիյագա-թը թագտիր օրընարագ, պու քէրրէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլերինին թաստիգիլէ Ու-սումն. խորհուրդ թարաֆընտան Գրուսատա էֆ.ի մուամիլէյհէ պի-րինճի սրընգի ումալիմ շահատէթ-նամէսի իրսալ օլընմրշ տրը։

—

Մէմուսիմիզ կէօրէ, Ս. Երուսա-ղեմ Բաթրիգի Ամեն. Տ. Ցարու-թիւն Սրբազան հազրէթլերի՝ կէլէ-ճէք Վարդավառ եօրթուսընտա Ս. Երուսաղէմտէ 6 նէֆէր սարկաւագը վարդապետ թագտիս իտէճէք օլրպ, պունլար միրանընտա պիր գաչ հաֆ-թայա գատար Տէրսաատէթտէն Ս. Երուսաղեմէ ավտէթ իտէճէք օյան Մեղաւորեան Ցակոբ էֆ. իլէ Հայոս-դանէց ենկեղեցի նամ բիսայէի բու-հանիէնին մուհարրիրի Զուգայեցի Թորոս պատուելի տախի պուլընա-ճաղլար տրը։

ՏԻՒՑԻՆ ՃԷՄԻՑԷԹԻ

Ցիւնքի բէնճէնպիհ կիւնիւ էօյլէն բատտէէրինտէ Օրթաքէօյտէ Մաք-սուտզատէէրին սահիպխանէսինտէ սաատէթու Մաքսուտ Սեպուհ էֆ-ֆէնտինին քէրիմէի միւհթէրէմէսի Օրիորդ Մատէէն իլէ Իզմիր թիւճ-ճարանը միւթէպէրանընտան Եսայ-եան Ղուկաս էֆէնտինին ազտը իզ-տիվաճլարը իճրա օլունրպ, միւթէ-պէրանտէն Տիլպէրեան Զարեհ էֆ. տախի Կնքահայրլըգ վազիֆէսինի իճրա իմմիշ տիր։

Ցամիլեաճա եաս ու մաթէմը մա-ղիւմ սէպէպիյլէ Մաքսուտեան խա-նէտանը միւթէպէրի թարաֆընտան ազրապա վէ թէպլիգաթ վէ ա-հիպպայէ սուրէթը մախսուսէտէ տա-վէթ վուգու պուլմայրպ, միլլէթտէն վէ էճանիպտէն պազը միւթէպէր զէվաթ վէ ֆամիլեա հազրը օլտրը հալտէ տուլիւն ճէմիյէթ իրէք սատէ պիր սուրէթտէ իճրա օլընմրշ տրը։

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբա-զան հազրէթլերի՝ դինէթը մէզքիւ-բէյէ իճրաի բիյաէթ իտուպ, պու միւնասէպէթլէ տուվայէր օգուտրը, վէ Մաքսուտեան վէ Եսայեան խա-նէտանլարընն ռիֆահ ու սաատէթը հայի իչիւն իճրաի թէմէննիյաթ էյ-լէմիշ տիր։

Իչպու Պսակ այինինէ Օրթաքէօյ քիլիսէսի քարոզիչի Մանկունի Դեր. Տ. Վահրամ Եպիսկոպոս իլէ Բաթ-րիգ վէքիլի Իսթիւճեան Դեր. Տ. Գէորգ Մ. վարդապետ իշխիրաք թիմիրլերի կիպի, Տէր Սարգսեան Արժ. Տ. Սահակ աւագ քահանայ տախի Պսակադիր օլմուշ տրը։

ԷՃՆԷՊԻ ԲԱՐԱՍԸ

(Իմա՛ «Էրվեն Նոյեն-Նաղբանան դուքը դ-Բ-Լ-Բ։)

Էվվէլքի կիւնքի բսսթա իւէ ալը նան Բարիզ կաղէմ ալարընտա ու ֆագ պիր ֆգրա վար իտի քի, չէհրիմիզ կաղէմ ալարընն տա էքսէրի թարաֆիւնտան Նապլ օլընմրշ իսէ տէ, զանը աճիրանէ միդէ կէօրէ, հայիզ օլորդը էհէմմիյէթի բէք աղ տտամ լար թագտիր իտէպիրմիշլէր տիր։

Պու ֆէրա՝ գրամ, քիւլիսի սէրկիի ուսուսիրի զիրարէթ իմմէք իւզրէ Բարիզատ պուլընան Ամէրիգալը լարրն մայի օրագ իւզրէ պու քէրրէ Նիւ-Եորկտան հարէքէթ իտէն վարօրլարա ՊԻԵ ՄԻԼԵՕՆ ՏՅՕՐԹ ԵԻԻԶ ՊԻՆ ՏՕՂԱՐ Եանի օրմա հիսապլա ՊԻՐ ՊՈՒԶՈՒԿ ՄԻԼԵՕՆ ԼԻՐԱ գրյմէթինտէ ալմուն բարա թահմիլ իտիրտիկինի խապէր վէրէն ֆըզրա իտի։

Ամէրիգատան Էվրօբայա պիր պուչուգ միլեօն լիրա գրյմէթինտէ ալթուն կէվմիշ։ Ամէրիգա միլլէթի օ գատտար զենկին տիր քի, պունդն անլէր իշին պէօրիւք պիր էհէմմիյէթի օլմադ։ Ֆրանսայա պիր պուչուգ միլեօն լիրա կիրմիշ։ Ֆրանսզը միլլէթինին պուլընտրդը հալը սէրվէթէ նազարէն, պունդն տա Ֆըրանսզլար իշին պէօրիւք պիր էհէմմիյէթի օլմադ։

Ֆագաթ պու ուֆագ հավատխին ալմընտա—պիր «իւշինճի» թէչիլ իմմէքտէ պուլընտրդրմրզ հալտէ՝ պիզիմ իշին զայէթ միֆիտ, զայէթ մանիատար պիր տէրս վար տրը քի, օ տա պիր միւդրտն տիկէր միւքէ բարա կիմմէսինին ֆէնդր սերվէթ նօգթասընտան օլան էհէմմիյէթի, վէ պիր միւլքտէն տիկէր միւքէ բարա չէհնին չարէլերի տիր։

Պուրատա մագսէտտիզ հիւքիսմէթլերին իտտաչաթ վէ իսրաճաթ միվազէնէսինտէն պահս իմմէք տէյիլ տիր։

Հիչ չիւպհէ եօգ տրը քի, ֆէնը սէրվէթ նօգթաի նազարընտան ասրլ միհիմմ օլան չէյ, ֆավազէնտէ տիր. մեսէլա էկէր Ֆրանսատան Ամէրիգայա հէր կիւն միլեօնարճա լիրա կիտիրօր օլսա իտի, Ամէրիգատան Ֆրանսայա պիր եաստտ պիր գաչ տէֆա պիր գաչ միլեօն տօլար կիմմէսինին էհէմմիյէթի գալմազ իտի։ «պու քէրրէ փիլան եէրտէն ֆիլան չու գատտար բարա կիմմտի» տիմէք, քիմապլն անճագ պիր եիւզնիւ օղումագ տրը։ զիրա հիսապ պուլմագ, վէ մուգայէսէ իտէպիրմէք իշին բարանն կիրտիկի մահալլտէն խարիճէ չրգան բարանն մրգտարընը տա պիմէք լազրմ կէլիր։

Ֆագաթ, էկէր՝ պիր աղ էվվէլ՝ Ամէրիգատան Ֆրանսայա պիր պուչուգ միլեօն լիրա կէօնտէրրիմէսինին՝ պու միլլէթլէրին հալը սէրվէթինէ կէօրէ, հէր իքիսի իշին հէման էհէմմիյէթսիզ մէսապէսինտէ օլարդընը պէյան իմմիք իսէ, պու տա պու միլէթլէրին հէր իքիսինին իտտաչաթ վէ իսրաճաթ միվազէնէլէրինին էլհայէթ ու հազիհի քէնտիլէրինէ զայէթ միսատա պիրհայտէ պուլընարդրնր, վէ տահիրը մէմայիքտէ սէրվէթին արթտրդընը կէօսթէրմէքտէ տիր։

Տէրանն պիզէ այտտ օլմասընին սէպէպի տէ չու տրը քի, պիզտէ իտտաչաթ վէ իսրաճաթ միվազէնէի ուսումիյէսի հէնուզ Ֆրանսրզլարընը, Ինկիլիզլէրին, Ամէրիգալրլարընը հալինէ կէլմէմիյի, պիզա իրս՝ թէրագինին իտտաչաթ ճիհէթի զայէմ աղրը օլորդը հայտէ, իսրաճաթ թարաֆը խաֆիֆ պուլընտրդը ճիհէթլէ, միւլքիմիզ կիրմէ բարընին արթմասընա չալրշմագ հէր պիրմիզ իշին էն զիյատէ վաճիպ օլան վէզիֆէնէն տիր։

«Վաճիպ» տէմէք, տաչա տօղրուսը՝ պու վազիֆէ ճիսմէմիզին տէ մէնաֆիի իգթիսատընտան տրը։ զիրա միւլքէ բարա կիրէր իսէ, սիպին, պէնիմ, Ճանդրն, Կիրակօրն, Հասանրն, Նիզօյանրն վէ Տավիշօնրն ճէպինէ կիրմիշ տիմէք տիր։ վէ չը գան բարանրն տա էնէնէ պիզիմ ճէպիմիզտէն չրգտրդը հագգընտա չիւպհէյէ մահէլլ եօգ տրը։

* *

Էսքի զէմանտա, տիւքքէանճրլրգտա՝ չիմրէքի կիպի տիւքքէանրն իւզերինէ լքվհալար զօյմագ, կիւղել կիւզել ճամէքքէանլար եարտրրմագ, մօսթրալար տիզմէք, սօղագտա իլանլար տաղրթտրրմագ, կաղէթալարա իլան վէրմէք եօգ իտի։ հէր քէս տիւքքէանրը աչրպ, պաղտաչ գուրար օթուրբր։ միշմէրի կէլիր իսէ այրշվէրիշ իտէր։ կէլմէզ իսէ, «զրսէթ տէյիլ իմիշ» տէյիպ, ագշամ եինէ տիւքքէանը գաբայրպ խանէսինէ կիտէր, վէ իշլէրին աչրլմասը իշին ֆուդարայա սատագա վէրիր իտի։

Շիմտի՝ պիզ եինէ —հէր նէ նամ իլէ օլուր իսէ օլսուն,— ֆուդարայա սատագա վէրմէկի թահսին իտէր ինէք տէ, իմիրաֆ էյլէմէլի տիր քի, էկէր Սթամպօլ, Իզմիր, Սէլանիք, Պրուսա կիպի Էվրօբա ուսուլինին կիրտիկի մէմլէքէթլէրտէ, պէօրլէ «հաճի Պապա»ճա թիճարէթ իտէն ատամ կէօրիւր իսէք, «էսքի ատամ. զէմանրն թէրագրսրընը անլամայօր» տէրիզ։ զիրա շիմտի ճիսմէմիզ անլամրշրզ տրը քի, արթրդ էօյլէ էսքի զէման կիպի պաղտաչ գուրարագ թիճարէթ գալմամշ տրը։ վէ բարա գաղանմագ իշին զօշմագ, չալրշմագ, նազարը տիգգաթը ճէպ իմմէք, հաթթա միսմրին իսէ միշմէրիլի ը էէ տիւքքէանա սօգմագ լազրմ տրը։ (պու ը էէ թապիրի՝ պազը տիւքքէանճրլարրմրզրն իմտիքլէրի կիպի, գօլունան թուռուպ չէքմէք ատտ օլընմասրն։ պիզ «զրսէ իլէ» տէյէրէք, տիւքքէանը օ գատտար թանզիմ իմմէք, էօյլէ իլանլար վէրմէք, էօյլէ մայլար կէթիրմէք անլայրընը քի, միշմէրը «իսթէր իսթէմէզ» կիրմէկէ մէճպուր օլսուն։)

Տիւքքէանճրլրգտա վագը օլան պու թէհէվվիւլլին ամնինի՝ տէվլէթլէրին, չէհրլէրին, վէ գասապա վէ գարիյէլէրին՝ էճնէպի ճէլպի իշլուն իճրա իմտիքլէրի թէտապիրատ տէ կէօրիւրիւզ։

Էսքի զէմանլարտա հաթթա էէ։ Նէ՞ Բուլէթէ ֆէննինին «թիճարէթ միվազէնէի ուսումիյէսի» նէ՞ տիմէք օլարդը անլաշրմագ տէրէճէսինտէ թէրագրդ իրէտիկի եագրն զէմանլարտա պիլէ՝ հիւքիմմէթլէրին զայրէթի անճագ «միսմրին մէրթէպէ չօգ մայ իխրաճ իտէլիմ։» վէ «խարիճէ միհիաճ օլմայալրմ։» Նօգթալարրն տա իտի։ «վագրմ «իշլէրիդէ էճնէպի ճէլպ իտէլիմ» զայրէթի հէնուզ քիմ սէնին խաթրը ու խէյլինէ կէլմէմիշ իտի։ անճագ պաղը պէօրիւք բանալրրար էճնէպի ճէլպիէն զէսրլէ օլուգ, պունլարա կիտէնէր տէ՝ եալընրզ էրթապը թիճարէթտէն իպա բէմի իտի։

Ֆագաթ զէմանրն թէրագրը թապիի սուրէթտէ էօյէ պիր թէհավվիլ հասրբ էլմէմիշ տիր քի՝ պու կիսն Էվրօբանրն էն ուֆագ պիր նահիյէսինտէ պիրէ՝ պէլէտիլ իտարէ սինին վէ էհալլինին էն պէօրիւք զայրէթի էճնէպի ճէլպ իլէմէք նօգթասընա մասարուֆ տրը։

Բարիզ, Վիէննա, Լօնտրա, Պէրլին կիպի պէօրիւք չէհրլէրին՝ —պիր աղ էվվէլ տէտիկիմիզ կիպի— էճնէպիրէրի «զօր իլէ» քէնտիլէրինէ ճէլպ իմմէք իշին իճրա իլէտիրլէրի թէտապիրի թարիֆէ լիւզում եօգ տրը։ Բարիզին, եախատ եօգարընա զիրը իմտիտիկիմիզ սարը չէհրլէրին՝ սագալրընընն ինթիգամընտան, հավի օլորդլարը միզէխանէլէրտէն, պաղչէլէրտէն, թէաթրօլարտան, վէ էյլէնճէ մահէլլերինտէն պէտ իլէ՝ իլմէ վէ ֆէնէ պիտ միւէսսէսթրընա վարընճայա տէկին, հէր պիր մահէլլի էճնէպիլէրին ճէլպինէ պիրբր «տուզագ» (ամմա նէ՞ լաթիֆ տուզագ) հիւբմինտէ տիր։ պունդն իշլուն տիր քի՝ պու կիսն չօճուգլարրմրզրա իլմ էօրէթմէք իսթէր իսէք Էվրօբայա կէնտերիրիզ։ կէզմէք վէ թէնէզզուհ իմմէք իսթէր իսէք՝ Էվրօբայա կիտերիրզ։ խասթա օլուր իսէք Բարիզին, վէ Վիէննանրն թապիպլերինէ, խասթախանէլերինէ, մատէն սուլարընա միւրաճաաթ իտէրիզ։ վէ հիչ շիպհէ իմմէքի տիր քի՝ էկէր էլիմիզտէ օլսա իտի էօլտիւքտէն սօնրա տա կիտիպ Էվրօբանրն մէզարլարընտա հաթմագ իսթէյէճէք իտիք։ զիրա Էվրօբա գապրիսթանլարը՝ պիզիմ մէզարլրգլարրմրզրա նիսպէթլէ՝ բէք մունթազամ վէ միզէյյէն տիրլէր։

* *

Ֆագաթ Էվրօբալրարրն էճնէպի ճէլպի իշլուն իմտիքլէրի զարէթ, եալընրզ պէօրիւք չէհրլէրէ մի՞ միւն հաբրը գալրյօր։

Խալը՛ր։ հեղէրան խալը՛ր։ պիր մահէլլտէ կէօրիւրիւզ քի՝ պիր քէօյ տէ. Նիզին քէնարընտա իմիշ, էօնիւնտէ տէ պիր ազ գումամլ վար իմիշ։ պիր օթէլ պիր գաչ կէզճէք մահէլլ եաբրլրը, պէլէտիյէ պիր ազ սօղագլարը ինթիգամա գօր։ պիր տէ պագարսընը՝ քի՝ պիմիւն կազէթալար տէնիզ համարը մանիֆէսթ բէտ տէյէրէք՝ պիմիւն էհալիսի օրայա տավէմ իտէրլէր։ պէրլքի թարաֆտա՝ պիր մատէն սուլու մէնպար պուլուրընը։ պէքլի սուլրն ֆատէսի պիզիմ նօգթագլարտարքի՝ չէշմէնին սուլրն տան զիյատէ տէյիլ տիր։ ֆագաթ օ մահ՛ալլին պէլէտիյէսի վէ էհալիսի օ գատտար չալրշրը քի՝ նիհայէթ սէնէ տէ պէշ օն պին ֆրիչի օ մատէն սուլարընն «ֆիլան, ֆիլան, ֆիլան խասթալարդլարա ֆատէսի օլսու ղրնա» գանարագ (ըշ էէ գանարագ, տէյէճէք իտիմ) օրայա կիտէրլեր։ տահա պազդա պիր մահէլլտէ պիր օրման, տիկէրինտէ պիր տաղ, պիր իւշինճիստէ պիր ազ պէրրագ պիր հավա, պիր գէօրտիւնճիստէ պիր մաղարա պուլընը։ պիր չէհիր քէնտի միզէխանէսինի, տիկէրի քէնտի թէաթրօսընը, իւշինճիսիսիս ասարը ամիգասընը, տէօրտիւնճիսիս մանասթրրլարրընը վէ քիլիսէլերինի, պէ շինճիսի սոբբինրն գումվէթինի մէտ հիտէր։ հէրսի տէ էճնէպի ճէլպինէ չալրշրը, վէ հէրսինին զարէթինին նէհիճէսի տէ՝ միւլքէ մէմլէքէթէ բոբ կէրմէսինտէ գարար գրլար։ Խուսուսի վէ Ռումիի սէրկիլէր տէ՝ սարիր եիւզերճէ ֆատէսլերի իլէ պէրապէր՝ պու բարա ճէլպ իմմէնին տախի պաղդա պիր ճինսի տիրլէր։

* *

Պունլարրն պէյանրնտան պիզճէ չրգաճագ ֆայիտէ նէ՞ տիր։

Շու քի՝ նասրլ արթրդ էսկիքի կիպի պաղտաչ գուրարագ թիճարէթ գալմատրրընա գանմրշ իսէք՝ սէմէքէթլէրին, չէհր վէ գասապալարրն մէնաֆիի տէ եալընրզ եշա իխրաճ իմմէքտէ օլմալրպ, իլլա՝ էճնէպիլէր կէլիպ բարա սարի իմմէքլէրինին ֆէվալիտինի տէ էօյլեճէճ գապուլ իմմէլիպիզ։

Պունտա էվվէլա պէլէտիկիլերէ թէրեթթիպ իտէն պիր վազիֆէ օլսրզը ինքեարը օլընմագ։ ֆագաթ պէլէտիյէլերտէն մատտա՝ էհալինին տէ պէօրիւք վազիֆէլերի վար տրը։

Մէմալիքիմիզ իշինտէ տէնիզ համամը օլագլրզա չայան գումալլար, ալէա մատէն սուլարը, չամ օրմանլարրմրզ, ասարը ամիգալը հավի չէհրլերիմիզ, ճիրատէթի հավասընա պէհա օլմայան միւրթէֆի մահէլլերիմիզ էօսի՞ք մի տիր։ ֆագաթ պունլարա էճնէպի ճէլպի իշլուն նէ՞ եարբրմրզ տրը։ պու կիսն Ամանպօլման անճագ 8-9 սաաթ մէսաֆէտտէ տէմէք օյան Պրուսանրն պիլէ խմինի պիլէն գաչ էճնէպի վար տրը։ վէ ամա՞պա Պրուսայա պիլէ մէմալիքի էճնէպիյէտէն կէլէնլերին մրգտարը պիրտէն էճնէպի գապլրճալարընա կիտէնլերին մրգտարընա թէգապուլ իտէ՞յօր մը։

Պունլար սիւվալլար տրը։ վէ էօյլէ սիւվալլար տրը քի՝ ճէվապլարընը պուլմագ բէք միւշքիլ տէյիլ տիր։

Պիւթիւն պու սիւվալլարա գարշը պիզտէ միւնասէպաթը միւշքիլթընտան, շրմէնտրֆէրլէր պուլընմաժանտան։ եօլարընն պօղուգլրընտան, վէ պէլէտիկէրտէն պահս օլրնաճաղրնը պիլիրիզ։

Պու սէպպլերէ տէյէճէյիմիզ եօգ տրը։ ֆագաթ իմիրաֆ օլընպն քի՝ պու սէպպլերի աղրմրզա թէզպիհ իմմիշ հագդրզ եէրտէ տէ իսմիմալ իտիյօրզզ։

Տէյէլիմ քի ուգագ եէրլէր, վէ հաթթա Պրուսա իշլուն պու կէօթէրիլն սէպպլերի թասսիգ իտէլիմ։ (հալ պու քի, Պրուսա իշլուն պէօյլէ սէպպլէր գաթան շայանը գագուլ տէյիլ տիրլեր։) Սթանպօլ իշլուն նէ՞ տէյէլիմ։

Պունտան պիզ սէնէ էվվէլ իլմի սագ խասթթր քիչատ իտիլիպ, էվ ըօգայրլարրն Սթանպօլա կէլմէսի պիր գաթ տտահա թէհրիլ իտիլ։ վէ չէհրիմիզէ կէլէն էճնէպիլերին մրգտարը տա, հէնուզ պիր սէնէ զարֆլտա զանն իտէր իսէք եիւզտէ էլլի նիսպէթինտէ արմտը։

Ֆագաթ սիւվալ իտէրիզ քի, պու էճնէպիպէրտէն իսթիֆատէ իմմէք, վէ բարա գաղանմագ եօլունը գաչ քիչի տիւշինտի։

Էճնէպի՝ չրմէնտրֆէր իլէ Սթանպօլա կէտիկի տագրգատան, թէքրար շրմէնտրֆէրէ եախատ վարօրա պէնիպ կիմտիկէ տագրգայա գատտար, քէօբրիւտէն վէ արապատան վէ թրամվայտան պաչգա, բէք աղ տէֆա բարարընն պիր Օսմանլրյա գրսմէթ օլապիլէճէկի ահվալտէ պուլընը։

Թիւնէլէ պինէր իսէ պիր էճնէպի գումբանեասը տրը։ վէ մէմուրլարընն էքսէրիսի տէ եինէ էճնէպի տիր։ Պէյօղլունտա օթէլէ ինէր իսէ, Պէյօղլունտա էճնէպիլէրին բաղպէթ իտէպիլէճէքլերի գատտար մունթազամ պիր Օսմանլընն թահթը իտարէսին տէ պիր թանէ պիլէ օթէլ եօգ տրը։ էշեա ալրը իսէ, Պէյօղլունտաքի մաղազալարրն եիւզտէ տօգսան պէշի էճնէպի մաղազասը տրը։ թէաթրօյա կիտէր իսէ, պիր էճնէպի գումբանեասը տրը։ էլճասրլ՝ հէր նէ եարբա միւնասէպէթի էճնէպիլէր իլէ տիր։ եալընրզ գուլումճը չարշրսընա վէ Պէտէսթէնէ կիտէր իսէ, անթիգա վէ Շարգ մամուլաթը ալմագ իշլուն պիր աղ բարասը Օսմանլրլարա մալ օլուր։ ֆագաթ պու սանասաթ տա եավաշ եավաշ Պէյօղլունա, վէ էճնէպի երպապը թիճարէթինին էլինէ կէչմէքտէ տիր։

Հայտէ եօլլար եաբմագ, շրմէնտրֆէր իմմիյալարը իսթէմէք էրպապը թիճարէթիմիզին իգթիտարը ֆէվգընտա օլսուն (հալ պու քի, ասրը հաղրրտա շէրէֆլի ուսուլի հէր շէյլ թէսհիլ էյլէմիշ տիր։) օթէլիկիկէ, վէ էճնէպի բարարը գաղանտրրաճագ սաբի սանաթլարա մանի օլան շէյ նէ՞ տիր։

Շիմտիքի հալին ասրլ սէպէպինի սօրար իսէք, պիզտէ թիճարէթճէ թէճէտտիւտ ֆիքրինին ազրընը, զէմանրն իհմիրաճընը էյիճէ անլայամամագտա օլտրղրմրզրը պուլմա՞զմըզրը։

Էյյուպտա օյունճագճրլար վար տրը քի, իւշ եիւզ սէնէճէն պէրու սանասաթլարընտա պէյքի հիչ էսէրը թէրագգը դէօսթէրմէմիշէր տիր։ պապալարընտան գրրմրզր կէօրտիւքլերի պօյար եինէ գրրմրզը։ մայի կէօրտիւքլերի պօյար տա եինէ մայի պօյարլար։ պունլար իշլուն պիր գրրմրզր պօյանրն եէրինէ պիր աղ ֆարգլը օյան մօր բէնկինի գապուլ իմմէք սէնէլէրէ՞ միհմամ տրը։ Միպալաղա իմմէք իսթէսէ, իյիզ ամա, հէման սէնիպէպիր քի, պիզտէ թիճարէթճէ ֆիքրի էքսէտտիւտ նօգթամի նազարընտան տա պէօյլէ պաթաէթ (եանի բէք եավաշ հարէքէթ իմմէք) կէօրիւլմէքտէ տիր։ Ալֆֆրանկա ուսուլտէ տիւքքէանլարը, գամպօյը, չէքի, տէֆթէր ուսուլրընը գաղուլ իմմտիք։ ֆագաթ էճնէպիլէր կէլիպ, պու սայէլերտէ սէնէլէրճէ բարա գաղանտրգտան, վէ էկէր էկի ուսուլտէ տէմամ իտէր իսէք, պիզէ էքմէք գալմայաճաղրնը անլամագլրզրմրզտան սօնրա գաղուլ իմմտիք։

Պիր կիսն, պու էճնէպի ճէլպ իմմէնին, վէ էճնէպի բարարը գաղանմանրն էհէմմիյէթինի տէ թագտիր իտէճէ։ ֆագաթ հայը հաղրը կէօսթէրիրօր քի, էճնէպիլէր բէք չօգ բարարար գաղանտրգտան, վէ անլէրէ գարշը բէգապէթ իմմէք կիւճլէշտիրքտէն սօնրա անլայամաղրզ։

Պու տէրմէյան իմտիկիմիզ միթալէաթ եաղրնը օթէլէիկիք օգան։ թաճրրզ կիպի ուֆագ թէֆէք չէյլէրէ ահտ տէյիլ տիր։ տահա պազդա բէք չօգ նօգթաի նազարլարտան անլէրին էհէմմիյէթի մախսուսէսի վար տրը։ Պու միհմալէաթը օգույանրարմրզրն նազարը ահգգաթնա հէվալէ իտէրիզ։ զիրա՝ իշլէրին տուրզունլրզընան պահս օլընան չու զամանտա՝ պու թաարիֆ էյլէտիկիմիզ եօլտա ուֆագ պիր զայլէթ բէք կիւզել նէթիճէլեր հասրլ իտէպիկիր։

ՍԳՕԹ ԵԱԴԸ

Տէրսատէթ 13 դեկտ. 1888

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պոլը,

Սրքիմթը ըէսմիյէտ հասէպիլէ սիզին քիրէճ վէ ստտա իրօֆսֆիթի Մարինա պալրգ եաղընը թէհրիպէ իմմէկէ վէսիկայա օլամամագտա իսէմ տէ, սարիր աթրպպա թարաֆընտան վագը օլան թէհրիպէլէրէտէն վէ քէզա պիզիմ խասթախանէլերիմիզտէ պաղը ամրպպայա իճրա իմտիրտիկիմ թէհրիպէլէրէտէն անլաչրլրզընա էկօրէ, սիզին մէգբիր թէրթիպինիզ խասթալար թարաֆընտան գօպայլրզա ալընմագտա, վէ պիր խայը զէմանտան պէրու ֆէնը թրպպը իշլու թէհրիպտէ կէօրմէյ օյաղը պիզիմիմէ մուհասսէնաթ թէպէյյիւն իմմէքտէ տիր։

Սէր թապիպը հաղրէթը Շէհրիյարի ՏՕԳԹ. Լ. Լ. ՄԱՎՐՕԵԼԵՆԻ ԲԱՇՆ.

---

(132)

ԳԸԶԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄԻԻԼԼԻՈՆ

ԳԱՂԱՂԻՆ ՏԸ ՄՕՆԹԷՐԼԷՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Մէրգումէ կէնճ գրզ՝ Տօգթօր Թօմբսընա հէնուզ միտալեատան պահս իմմէմիշ օլուպ, օ զիյգրմէթ բուլր Ժուանեիտէքի Եմանէթ Սանտրզընտան գուրթարապիլէք իշլուն իլի մէրգում Տօգթօրա աչմագ նէյէթինտէ պուլընը՝ յօր իսէ տէ, պու նէյէթինի կիւնտէն կիւնէ թէէիրր իսթյօր իսի։

Մարթ՝ քէնտի քէնտինէ.—Պէքլէյէճէյիմ քի, Տօգթօր պէնի էյիճէ թանըրը վէ պանա իպրազ էյլէսիկի էմմիյէթ ու մուհասպպէթ շայէսթէ օլուուզմը անլասը։ Պէնի պիսսպիթին բարաբը պրրագմայաճաղրնա էմմիյէթիմ պէրքէմալ տրը։ Խրտմէթլէրիմ նէ գատտար աղ վէ նէ գատտար հաֆիֆ պիր շէյ օլսա, էլպէթթէ պէնի պիսսպիթին հէրչ շրգարմայրպ իւճրէթ մաղամընտա պիր շէյ վէրէճէք տիր։ ... իտարէ իտտուպ բարա արթրրաճաղրմ, վէ միտալէպը գուրթարապիլիկիմտէ, քէնտիսինէ կէօսթէրիրպ, օնա միւթէալիդ սրրը տախի քէնտիսինէ սէօյլէյէճէյիմ։ ...

Խուլասսան քէլամ պու տիլպէր վէ էլմասարէ գրզ՝ խթիգալիմտէն էմին օլտուղը վէ էթրաֆընտա պուլընանլարա թէվէճճիհը թամմը պուլընարդը հալտէ եաշամագտա իտի։

Մատմազէլ Մարթ՝ Տօգթօր Թօմբսընն պիր սէրվէթը ճէսիմէյէ մալիք օլտուղընա գանատթ հասրը իմմիշ օլտուղընտան, մէրգումէն Բարիզէ սէյահաթա օրատա իգամէթի մագաէտի քէնտիսինէ բէք թապիի կէօրիւնտիքտէն մատտա, բէք պէօյիւք մէտհ ու սէնայէ տախի չայան իտի, զիրա գըզ էյլէ զանն իտիյօր իտի քի, Տօգթօր Թօմբսը՝ քեար սէվտասընտան տէյիլ, էպնի պէշէրէ օլան մուհապպէթինտէն նայի հէր քէսէ հէքիմիքլէ խրտմէթ իտէճէք տիր։

Մարթ՝ քէնտի համիսինէ բէք զիյատէ հայրէթ իմմէքտէ վէ օնա էմմիյէթի պէրքէմալ պուլընմագտա օլուպ, պու էմմիյէթ օ տէրէճէյէ վարմրշ իտի քի, Ծագ Լակարտրն Բրթի Գասթէլ գէնալընտա իճրա իմտիրտիկի ինչաաթա խթիղրագ իմմէյի պիտէ գըզ Ֆիքրինէն վէյիրմէյօր իտի։

Մարթ՝ քէնտի քէնտիյէ.—Տօգթօր՝ Ամէրիգալը տրը, Ամէրիգալրարրն իսէ հէրսինտէ պիրէր բարչա ադբրրրզգ պուլընը։ ... Լաքին էկէր Տօգթօր տա այգբրը վէ ահայիպ պիրի իսէ, ճինս գովալար։ անճագ քէնտիսի բէք էյի պիր ատտամ տրը։ ...

Բրթի Գասթէլտէն չօգ ուզաղա կիմմէքսիպին Բօլ Ֆրօմանթալա նագլը քէլամ իտէլիմ։

Պու տէլիգանլը՝ իմթիյար խրտմէթճի գարը իւէ պէրապէր բէյտերինին իմթիճար էյլէսիկի քիչիւք խանէյէ եէրլէշմէշ իտի։

Մատլէն՝ իմթիյար օլմասընա բարմէն բէք իշկիւզար օլտուղընտան, էվտէ հէր շէյի չարուճագ սրրասընա գօյմուշ վէ եէյէճէյի ներէուն ալճագ իտի իսէ օրայա կիմմէշ իտի։ Բօր— բէթէյլէ մուվասէլէթ իմմէքերինտէն պիր կիւն սօնրա զանն իտէրսին Բօլ Ֆրօմանթալ շրգտան պէրու օրատա իգամէթ իտիյօր իտի։

Բէյման Ֆրօմանթալը վէրտիկի թալիմաթ մուճիպինճէ Մատլէն կիտիպ ատատաքի լօգանթաճրը պուլմրշ վէ Բօլ իշլուն պիր գաչ սէբէթ էսկի Պօրտօ շարապը վէ քէնտիսի իշլուն տէ զայէթ ուճգուզ պիր շարապ ալմրշ իտի։

Բօլ՝ Բարիզտէն պիրտէն պիրէ մուֆարգաթ իմմիկինտէ, տօսթը Ֆապիէն տը Շաթրլիւքսի կէօրմէյէ վագթի օլմամրշ իտուկինտէն, հարէքէթը նակէհանիսինին էսպալընը իյզահ իմմէք վէ նէրէյտէ պուլուլնտրդընը պիլտիրմէք վէ շարուգ կէլիպ քէնտիսինի կէօրմէսինի թալպ իմմէք իւզրէ էրթէսի կիւնու սապահլայրը մէրգում Ֆապիէնէ պիր մէքթուպ եազմաղա միւսարլաթ իմմիշ իտի։

44

Բօլ՝ կէօթիւրիպ մէքթուպընը բօսթայա պրրագմագ իշլուն Մարն նէհրինի կէշլիպ Սէն—Մօր—լէ—Ֆոսլէյ կիմմէսի լաղրմ կէլիր իտի, զիրա էն եագրն բօսթա սանտրը օրատա իտի։

Բօլ՝ իմթիյար պէսլէմէյէ.—Պէն վաբօրա կիտիյօրրմ, Մատլէն ... Իշլմի պիթրտիքտէն սօնդրա կիտիպ պիր ազ աղաճարրն ալթընտա օգույաճաղրմ ...

Մատլէն.—Օգումագ մը ... ման Ալլահ, նէ՞ շէյ իշլուն։

Բօլ.—Էյլէնիպ վագթ կէշիրմէք իշլուն։

Մատլէն.—Խա՛յր, խա՛յր, օգումագ օլմազ ... Զալրշմամագ իշլուն բէտերի նիզ սէօղ վէրտինիզ ... սէօգիւնիզմէ տուրմալրսընրզ։

Բօլ՝ կիւլիմսէյէրէք.—Լաքին պէն սապահտան ագշամա գատտար պօշ պօշունա տուրամամ ... ճան սրգընթրսընտան էօլիւրիմ ... պիր շէյ իլէ մէշղուլ օլմալրմ ...

Մատլէն.—Զիհնինիզի եօրաճագ շէյ օլմասրն տա հէր նէ շէյ իլէ խթէրսէնիզ մէշղուլ օլուրզ ... Շու Ռումմա, Լաթինճէ, հէնտէսէ տէրսլէրինտէն հիչ հագզ իմմէմ, պունլար հէր հէմ զիհնինիզի վէ հէմ վիճուտընրզը եօրմագտան պաչգա պիր շէյէ եարամազլար ... Լիւզումը եօգ ...

Բօլ.—Էյլէ իսէ էօյլէ, պաչգա նէ՞ եարապիլիրիմ։

Մատլէն.—Պէն նէ՞ պիլէյիմ ... սիզ տիւշինինիզ ...

Բօլ.—Պէնիմ խաթրրմա հիչ պիր շէյ կէլմէյօր ...

Մատլէն.—Տուրընրզ, խաթրրմա պիր շէյ կէլսի։ պալրգ ավընա կիտինիզ վէ պու ագշամքի եէմէք իշլուն պիզէ պիր թավալրգ գատտար պալրգ թուրթմաղա շալրշընրզ։

Բօլ պիր սէվինճէլ.—Սահիհ, պու էյի օլուր ... Սէն—Մօրա կիտէյիմ ... օրատա էլպէթթէ պալրգ ավընա մախսուս օլթա վէ սակրէ սաթան պիր տիւքքեանճը պուլուրրմ ... միւքէմմէլ պիր պալրգ ավը թագրմը սիւզմէճէյիմ վէ կիտիպ պալրգ թուրթաճաղրմ ...

Մատլէն.—Պու էյի օլմա՞զ մը ... զիհնին հիչ եօրուլմազ։ Լաքին կիւնէչտէ տուրմայարընրզ հա՛ ... պաչ աղրրսը գաբարընրզ, էվլատրմ։

Բօլ.—Պէն կիւնէչտէն վուրուլամ ... Պէն Մարն ըրմաղընտա կիւզել պիր քէօչէ պիտիրիմ, բէք կէօլկէ իք տիր ... Սանտալըմը օրատա սէօյիւտ աղաճլարընն ալթընտա պաղար վէ պիր չօգ պալրգ թուրթարրմ ...

Մատլէն.—Պունա էմի՞նմիսինիզ ...

Բօլ.—Էմի՞նմյիմ ... սօրա՞րմրսընրզ ...

Մատլէն կիւլէրէք.—Էօյլէ իսէ եէմէք իշլուն պաչգա պիր շէյ ալմայրմ ... պալրգ թավասը էլվէրիր։

(Տէնդ)

ԴԱՇՏԱՅԻՆ ՀԱՆԴԷՍ

21ՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ

Ս. ՍԱՀԱԿԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՍԱՄԱԹԻՈՅ

Ի ՊԱՐՏԻԶԻ Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Ի 18 Ցուլիս 1889

Սամախիոյ Ս. Սահակեան Սանուց ընկերութիւնն, որոյ նպատակն է նիւթապէս և բարոյապէս օգնել իւր թաղի երկսեռ վարժարանաց և աշխատիլ առ հասարակ թաղին յառաջդիմութեան, իւր վերահաստատութեան 21րդ. Տարեշրջանի հանդէսը պիտի կատարէ յառաջիկայ կիւրակէ օր, 18/30 յունիսի, Ս. Փրկչեան Ազգային Հիւանդանոցի պարտիզին մէջ.

Այս առթիւ, Կարգադիր Մասնախումբս պատիւ ունի ծանուցանել Պատուարժան Հասարակութեան թէ՝ ամէն կանխահոգ միջոցներ ձեռք առած և ամէն ջանք ի գործ դրած է սոյն Հանդէսն ամէն տարիներէ աւելի չքեղապէս կատարելու համար.

Ցիշեալ պարտէզն, որ անտառանման երեւոյթ մը առած է իւր հովանոց ծառաստանով՝ և որ այս առթիւ յատկապէս զարդարուած է սքանչելապէս, ամէն հանգստութիւն պիտի կարենայ ընծայել երկսեռ Հանդիսականաց.

Հանդիսին միայն աւելցնելու համար այս տարի նշանաւոր արուեստասէրներէ բաղկացեալ Բէրայի «Էսթէտիք» անուն երաժշտական Պատուարժան ընկերութիւնն սիրայօժար յանձն առած է օրն ի բուն պարբերաբար նուագել Ազգային և Եւրոպական երկձայն և եռաձայն ընտրելագոյն եղանակներ՝ մասնակցութեամբ Սահակեան վարժարանի բարձր կարգի ուսանողաց և աշակցութեամբ երաժշտապետ Գրիգոր էֆ. Մէհտէլեանի.

Երեք հարիւր հոգւոյ համար հանդիսական չքեղ սեղան մը պատրաստուած է նոյն հովանուտ պարտիզին մէջ, և պիտի սկսի ժամը ճիշդ 5ին՝ նախագահութեամբ Օրմանեան Գերդ. Տ. Մաղաքիա Սրբազան Եպիսկոպոսի. Բաժակի առաջարկութիւնք պիտի լինին՝ հաւանութեամբ Կարգադիր Մանախումբի.

Պատուարժան հանդիսականաց տրամադրութեան ներքեւ դրուած է նախ ճոխ չքասեղան մը՝ չափաւոր և որոշ գներով, որոց ցուցակներն ի տես կախուած են.

Պարէրն պիտի սկսին ու վերջանան կանխաւ որոշեալ ժամերու մէջ.

Պատուարժան հասարակութեան դիւրութեանն համար Երկաթուղեաց վարչութեան հետ յատուկ կարգադրութեամբ մը՝ ի ստորեւ նշանակեալ կառախումբք պիտի կենան հանդիսավայրին առջեւ.

Սեղանի տոմսակք կը վաճառին ի դին մէկ մէջիտ մասնախմբիս անդամոց ձեռամբ, և նոյն օրը պարտիզին դուռը.

Հանդիսավայրին մուտքն է 2 դր.

Կարգադիր Մանախումբս լիայոյս է Թէ Պատուարժան Ազգայինք պիտի փութան իւրեանց ներկայութեամբ պատուել բարենպատակ և վաղեմի ընկերութեան մը սոյն հանդէսն, նոյնպէս կրթական ջանքերը խրախուսելու և միանդամայն հաճելի օր մ'անցուցանելու կրկին առաւելութեամբ.

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՄԱՆԱԽՈՒՄԲ

18 յունիս 1889

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆՑ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Լոս Եւրոպոյոյ				Լոս Տ-ոյոյ			
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
Կ. Պոլսէն	10,30	11,30	2,00	3,00	2,49	3,49	6,19	7,19
Գում-գաբուէն	10,39	11,39	2,10	3, 9	2,58	3,58	6,29	7,28
Եէնի-գաբուէն	10,43	11,43	2,14	3,13	3,02	4,02	6,33	7,32
Սամաթիայէն	10,49	11,49	2,20	3,18	3,08	4,08	6,39	7,37
Եէտի-գուլէէն	10,54	11,54	2,26	3,22	3,13	4,13	6,45	7,41
Հանդիսավայր	10,58	11,58	2,30	3,25	3,17	4,17	6,49	7,45

Վերոյիշեալ 4 կառախմբերէն զատ, 18 կառախումբք եւս կան, որք Կ. Պոլսէն մինչեւ Եէտի գուլէ միայն կերթան սոյն կայարաններն հանդիսելով. Դարձը Եէտի գուլէէն է.

ՄԱՑԻՍՆ Ց'ՈՍԿԵՂՋԻԻՐ

(Տէ-Նէ-Նէ-Սէ-Դէ-Ն գէվ-ամ էն Էն-ոմ)

Քիչ մ'ալ յառաջ եւ Խասգիւղի մերձ եմք. գեղ մ'ալ ահա՝ որ որրանն եղած է Հայ գրագէտին եւ Հայ ամիրային. Քօղ մ'է սդոյ որ կը ծածկէ կարծես համայն գիւղն. ո՞ւր են այն ընչեղ ամիրայներն, պատիւք ամբողջ Հայութեան, ոմանց բնակարանն Հրէից զօշաքաղ ձեռաց մատնուած՝ այլք աւերակ դարձած՝ ոչ մի հետք չեն ձգած իրենց փառապանծ գոյութեան. Ո՞ւր է վարժարանն՝ որ թռոյց իւր ծոցէն ո՞րքան կարեւոր եւ նշանաւոր անհատներ. պիտի հեծեր դառնակսկիծ Շահնազարեան վարդապետ եթէ տեսներ դորա քայքայուն վիճակն՝ որ եղած է ապաստանարան գիշերաբոյն բուհմակաց, ո՞ր Հայու սիրտ չը կսկծար կարեվէր այդ աւերակաց վրայ. Դիմացէն կը բարձրանայ Էյուպի վրայ նսեմաստուեր նոճիք, հանգստարան դարեւոր մեռելոց. այդ անթառամ ծառերն տխուր տրաւորութիւն կը գործեն. հոս կանցնիմք, կը թողումք յետոյս տէրվիշաց բնակարանն եւ մակոյկն կը սուրայ դէպի Քեաղըտխանէ. Հինն Լիգոս դեսն թափելով լերանց բարձունքէն կը կազմէ այս ծովակն՝ որ կերթայ խառնուիլ Մարմարայի. տեսարանն կրկսի գեղեցկանալ անակնկալ կերպիւ. հեշտաղուարճ եզրներ մօտ առ մօտ, կանաչորակ բլերք այդ վրայ բուրեն քաղցրածաւալ ծաղկունք երփներանգ, ցողալից դալարիք յորս սնանին արքայական կեանք. սօսիներ որք հակին սաղարտաճեմ տերեւալից ոստեր ափանց ի վայր անդրադառնալով ջուրց մէջ ծփծփան. առաւօտն կուտայ ողջոյն սիրահնչիկ մարմանդից մէջ պաղպաջուն, ազգի ազգի բազմութիւն մը սկսած է դիւաւել երկու եզերքներն. ուշադրութիւն կը գրաւեն խումբ խումբ գնչուհիք՝ որք լրպիրշ դիմօք, անպատկառ ու խնէչ կերպարանօք կերգեն բարձրաձայն զանազան եղանակներ. լրբութիւնն իւր ծայրայեղութեան տարած՝ չեն դադարիր ջղջիլ բազմութեան մէջ. ամպարար մ'է ասա՝ այր բոլորն ժողոված հետաքրքիրներու խումբ մը՝ զանազան խեղկատակութեամբ եւ հապտանօք ընդհանուրին քրքիջն ու զարմացումն կը շարէ. լարախաղաց մէ՛անդ, որ մարմնամարզական փորձեր կ'ընէ. քիչ մը վերն՝ լերան քամակին վրայ՝ քնքոյշ պուրակի մը մէջ համախմբուած են մի քանի Ցոյն ընտանիք, այք իւրեանց սովորական զուարթութեամբ կը ճաշեն, կը պարեն, կը կայտռեն, կ'օրօրեն ի ձայն բազմատեսակ նուագարանաց. Վարն՝ բարձրաղէշ կասկեանոյ մը տերեւոց հովանւոյն ներքեւ կը տեսնես ընտանիք մը, որ ըմպելեաց բաժակներ ի ձեռին՝ շոգւոյն ազդեցութենէն արբշիռ կ'արձակեն խառնիճաղանճ ձայներ. Թրքական նուագ մը կ'ընկերանայ դոցա. մի՛ հարցներ թէ ո՛ր ազգութեան կը վերաբերին, զի դոքա Հայեր են, Հայերէն կը բարբառին, Հայ կը կոչեն զինքեանս. Ըմպելիքն, աւա՜ղ է ըսել, ի վաղուց մտած է մեր տուներն. դա կարծես կը կազմէ միակ զրօսանք, զուարճութեանց մէջ կը գրաւէ մեծագոյն տեղն. բանականութիւնն կորուսած այդ ասուն էակներն ինչո՞վ կը տարբերին անասուններէ. այլ ցաւալին այն է՝ զի մանկունք եւս կսկին իրենց ծնողաց օրինակին հետեւելով վարժիլ իրենց անտիկան հասակէն գինեմոլութեան վատ ու անարգ սովորութեան, զի կը տեսնենք այդ խումբին մէջ տարիքոտ անձ մը՝ որ օղին բաժակը տալով տասնամեայ պարմանուհ մը կստիպէ պարպել զայն. «խմէ տղա, կըսէ, խմէ, քէֆ ըրէ.» Թէ՝ քանիսն աղիտաբեր է տգիտութիւն եւ քանի քանի ապուշ հայրեր ու անմիտ մայրեր պատճառ կը լինին տնդիտակցաբար իրենց զաւակաց վաղահաս մահուան. Ո՞ւր էր Թէ հաստատուէր աստ եւս ժուժկալութեան ընկերութիւններ այք կը գործեն այնքան յաջողութեամբ Անգլիական հողին վրայ. Հեռանանք այս տխուր տեսարանէն. Ահա շղարշատեռ պարեզօտներու մէջ պարուրեալ Թրքուհիք՝ գոյնզգոյն հողմահարաց ներքեւ՝ կ'արձակեն գաղտագողի ակնարկներ, բացէն կը պտտի Եւրոպայի ընտանիք մը, կ'երկնչի խառնուիլ խուժանին, այր ի տես սակայն՝ քմծիծաղ մը ունի զուարթ եւ հեգնական ժպիտ մը. եկած է անդր՝ կարծես միայն նորա շարժումներն դիտելու. արդարեւ անախորժ է այն տպաւորութիւնն՝ որ կը գործէ իւր վրայ, զի բազմութեան մեծագոյն մասն զուարճութեանց հոսանքին մէջ տարուբերեալ՝ կերեւի հերձուած վարկպարագի ընդունած կրթութենէ. Սակայն բնութիւնն կը ծիծաղի ամենուն հաւասարապէս. այդ խառն ամբոխին ներկայութիւնն չ'արգիլեր մեզ վայելելու եւ ծծելու հեշտօրէն քաղցրարոյր անուշահոտութիւնք՝ զոր կը տարածեն նորաբողբով ծառեր. ոսկեփունջ ծաղկօք պճնազարդն Դեմոտրէ կը ճեմէ հոն եւ կը հրաւիրէ մեզ ի ճաշ բացօդեայ. կը հնազանդիմք նորա հրաւանաց եւ կը գոհանամք դոյզն ինչ գեղկական ուտելիքով. Այլ ինչպէս ամէն հանգոյք իւր վախճանն ունի, նոյնպէս եւ մեր զօսանքն կուենայ իր վերջն. օրն կը տարածամի, ճաճանչափայլ արեգակն կը պահուըտի քրքմագոյն լերանց ետեւ եւ կուտայ հրաժեշտի ողջոյն՝ ուղարկելով մեզ իւր վերջին շողն փաղփաղուն.

Պէտք է մեկնիլ, թողուլ այս անզուգական վայրն. այլ վերապահեալ է նաեւ մեզ վերադարձին քաղցրութիւնն Մահիկն կապուտակ հմայաստեղութեան մեզ կը պպզոյ, աղօտ ու անզօր նշուլով. քաղցրասիւք սողոքն կը յածի հեզապատ գեռատիպն մկանաց վրայ ի կախ սարդրդալայն տերեւոց ընդ մէջ հողմիկն կուտայ համբոյր սալ ի սոյլ մեր շուրթերուն թաթաւուշ. նաւակներ՝ գոյնզգոյն ծաղկօք եւ փնջօք զարդարուն՝ կընթանան մեղմիկ մեղմիկ. ցնծութեան աղաղակներ կը միանան բարձրագոչ քրքիջներու. այլ լուր, մօտակայ մակոյկի մը մէջ Հայ կուսանք հեշտալուր դաշնակութեամբ կ'երգեն միաձայն՝ եղանակն զոր բանաստեղծին մահամերձ ոգին կ'ուղղէր երբեմն առ իւր պաշտելին. օրքան արտամղեցիկ է նա այդ պահուն, կը յուզէ, կը թանայ մեր այտերն արտասուալից չիթերով. նամէտ նայագք, նիմփայք ալէպարիկ վեր առած իրենց ոսկեհեր խոպոպիքն կը ջրապատեն մակոյկն եւ կը ուենդրեն այդ մեղամաղձիկ եղանակն, եղիա եւս կը հեղուր ի լուր դորա արտասուաց կայլակներ. Կը վերջանայ երգն, եւ կը թողու մեզ վայրիկ մը խորին խոկմանց մէջ. մեւեւնոյն ձայներն կսկին յետոյ տարբեր հրաշունչ երգ մը. տպաւորութիւնն կը փոխուի, նուազն որպիսի արագութեամբ կը յեղու մտածմանց շարքն. զգացումներն կ'առնուն մի այլ գլխովին հակառակ ուղղութիւն մը. մինչ մին կը ներգործէր տրտմութիւն եւ վիշտ, միւսն կաղդէ ուրախութիւն, յոյս եւ կորով, ահա յայտմ կը կայանայ նուագին գլխաւոր նշանակութիւնն.

Կ'երեւին Խասգիւղի բարձանց վրայ լուսոյ ճրագներ, լուութիւնն սկսած է տիրել համատարած, աստղունք կը փոդփոդեն փայլ ի փայլ երկնից կամարին վրայ եւ կը թողուն երկայնաձիգ շղեր թափանցիկ ջուրց մէջ. Խասգիւղ կ'ընծայէ մեզ Այդ գիշեր հանգիստ ապաստանարան մը.

Մ. Կ. Շահնազար

26 մայիս 1889

ԹԻՎԱՅԻՀԱԹ

Թրապիզոն վիլայէթինէ Գէլբիթ գաղաը նախպիկի՝ Կէվար նախպի սապրգ Ահմէտ Միւսթաղ էֆ.յէ,

Վան վիլայէթինէ Կէվար գաղաը նախպիկի՝ Բէյքիթ նախպի սապրգ Հիւսէյին Հիւանիս էֆ.յէ,

Իզմիր վիլայէթինէ Գրբդ-Ազաճ գաղաը նախպիկի՝ Շարբէօյ նախպի սապրգ Ահմէտ Շէվգի էֆ.յէ,

Գասթամունի վիլայէթինէ Թաթայ գաղաը նախպիկի՝ Նիքսար նախպի սապրգ Ալի Ռիզա էֆ.յէ,

Մուսուլ վիլայէթինէ Բէվանտէզ գաղաը նախպիկի՝ Սալահիյէ նախպի սապրգ Սիղաթուլահ էֆ.յէ

Իզմիր բուսումաթ նէզարէթի միւֆէթթիշլիկի՝ Պէյրութ վէ Խաքէնտէրուն բուսումաթ նէզարէթլէրի միւֆէթթիշի սապրգ Ալի Ռիզա պէյէֆ.յէ,

Պէյրութ վէ Խաքէնտէրուն բուսումաթ նէզարէթլէրի միւֆէթթիշլիկի՝ Գալաթա ճիհէթի կէօմրիւքլիր թէֆթիշ միւտիրը ումումիսի սապրգ Հաճի Բեամիլ էֆ.յէ,

Տէրսաատէթ միւլհագաթը վէ էտիրնէ բուսումաթ նէզարէթլէրի միւֆէթթիշլիկի՝ Բրէվէզա վէ Նիգոբոլա բուսումաթ նէզարէթլէրի միւֆէթթիշլիկինտէն միւնֆասըլ Խալիլ էֆ.յէ,

Սիրբէճի իսքէլէսի միւտիրիյէթի՝ Տէրսաատէթ միւլհագաթըյլա էտիրնէ բուսումաթ նէզարէթլէրի միւֆէթթիշը սապրգը Ապտիւլրահման էֆ.յէ,

Բրէվէզա վէ Նիգոբոլա բուսումաթ նէզարէթլէրի միւֆէթթիշլիկի՝ Իզմիր բուսումաթ նէզարէթի միւֆէթթիշը սապրգը Սալիհ էֆ.յէ,

Սէլանիք բուսումաթ նէզարէթի միւֆէթթիշլիկի՝ Սիրբէճի իսքէլէսի միւտիրը սապրգը Նամըգ պէյէ,

Սամսուն բուսումաթ միւտիրլիյէթի՝ Իզմիր էճնէպի կէօմրիւքլիկի միւտիրը սապրգը Մուսմին էֆ.յէ,

Թարապլուսը— Շամ բուսումաթ միւտիրիյէթի՝ Իզմիր Օսմանլը կէօմրիւքլիկի միւտիրը սապրգը Ապպաս էֆ.յէ,

Իզմիր էմթաոի էճնէպիյէ կէօմրիւքլիկի միւտիրիյէթի՝ Սէլանիք բուսումաթ նէզարէթի միւֆէթթիշը սապրգը Հիւանիս պէյէ,

Իզմիր Օսմանլը կէօմրիւքլիկի միւտիրիյէթի՝ Թարապլուսը—Շամ միւտիրը սապրգը Հասան էֆ.յէ Թէվֆիհ պուլրըմըշ տըր.

* * *

Պասրա միւթէպէրանլըտան Իսա Բուհի էֆ.յէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսիյլէ Հիւնեհի Մէհիտի,

Իրան տեվլէթի շուրաի տեվլէթ բէհսի վէ էվգաֆ մէ բօսթա նազրը վէ վէզարէթ բէսարիի Էմին իւտ Տէվլէ հազրէթլէրինէ Հինեի Մէհիտի,

Շահզատէկեանը Իրանիրէտէն Շահ հազրէթլէրինին գուրէնասընտան Իպրահիմ Միրզա հազրէթլէրինէ Զնճի Օսմանի,

Տէվլէթը միւշարէյէհանն Տէրսաատէթ սէֆիրը քէպիրի Մօհսին Խան հազրէթլէրինին տամատ Միրզա Մօհսին Խանա Յիւնճրու Մէհիտի,

Սէֆիրը միւշարէյէհին քէրիմէսի հանրմա Զնճի բիւթպէ Նէֆիգաթի նիշանը իհսան պուլրըմըշ տըր.

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԿԱԶ ՇԻՐՔԷԹԻ ԻՇԼԷ

Տէրսաատէթ կազ շիրքէթի իշլեն ըմթամպոլն մուխթէլիֆ մահալլէրինէ ապօնէ պուլմագ իւզրէ պազը մէմուրլարա լիւզում օլուրշնտան, թանիպ օլանլարըն՝ հէր կիւն ալաֆր. սահթ իքիտէն Հէ գատար շիրքէթը մէգքիւրէնին Գալաթասա Պէրէքէթ խանընատա քեսին մէրքէզ իսարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի, վէ պու մէմուրլարն իւճրէթի՝ պուլաճագլարը ապոնը մանլարըն եէքիւնիւ իւզէրինէ պիր գոմիսիօն օլաճաը իլան օլունը.

8—3

(28)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Ճիշդ Հայր Ռափիկի՝ «Ալթուն-Օլուք»ի մէջ հացադործին հետ տեսնուելու վայրկենին էր որ տիկին Թագուհի ալ եփուած կարծած հացի կտորը կրակարանին վրայէն վար առաւ, և մայր ու որդի դէմ դէմի անցան ամենահամեստ հացկերոյթ մ'ընելու . . . այսինքն՝ բոլորովին անօթի չպառկելու համար.

Բայց ի՞նչ էր այն՝ որ պիտի ուտէին . . . գրեթէ քարի կտոր մը.

Սակայն անօթութիւնն այնչափ սաստիկ էր, որ իրենց ակռայներուն վերջին զօրութեան փորձն ալ ընելու ստիպուած էին . . . ո՜րչափ անօգուտ փորձ.

Այս առաջին անգամն էր որ Մարտիրոս աղայի և տիկին Թագուհիի ակռայները բացարձակապէս ապստամբութեան դրօշը պարզեցին, և այն քարի չափ կարծր չինծու հացէն կտոր մ'իսկ ծամել կարելի չկրցաւ ըլլալ.

Մայր և որդի կրկին անգամ յուսահատօրէն իրարու երեսն նայեցան.

Երկուքն ալ կուլային. և այս անգամ ո՜րչափ դառն կերպով կուլային.

—Գուցէ փողոցին շուներն անդամ չեն կրնար ուտել ասիկայ, ըսաւ յուսահատ մայրն հեծկլտալով. և անմիջապէս պատուհանը բանալով և իւր որդւոյն ձեռքի կտորն ալ յափշտակելով, այն ապստամբ զանգուածին կտորները փողոց նետեց.

—Վաղը այս տունն ալ ծախու հանելէն ուրիշ ճարերնիս չմնաց ալ, սիրելի՛ մայրիկս. հոգ մի՛ ըներ, մինչեւ որ այն ստակն ալ հատնի, Աստուած ողորմած է.

—Թո՛ղ այնպէս ըլլայ, ամենի որդեակս, թող այնպէս ըլլայ. Աստուծոյ գթութիւնը մեծ է, պէտք չէ որ յուսահատինք. մեկ գիշեր մը անօթի մնալով մարդ չմեռնիր. փառք տանք այս վիճակնուս ալ. Աստուած հիւանդութենէ պահէ զմեզ, նա մանաւանդ զքեզ, որ երջանիկ ըլլալու համար տակաւին բաւական տարիներ ունիս ապրելու. մի՛ յուսահատիր, զաւակս.

—Ե՞ս. ե՞ս այսուհետեւ երջանիկ ըլլամ . . . զքեզ այս տարիքիդ մէջ իմ պատճառաւս այսչափ թշուառ վիճակի մէջ տեսնելէ ետեւ, ալ կրնամ օր մը երջանիկ ըլլալ. ա՜հ, զքեզ ալ թշուառ ըրի, սիրելի՛ մայրիկս.

—Բայց Մարտիրո՛ս, խելքդ գլուխդ ժողվէ. իմ առջեւս այդպէս դառն խօսքեր բերնէդ մի՛ հաներ. ա՜հ, դիս՝ մանաւանդ զքեզ այսչափ թշուառ ընողը այն . . . այն անխիղճ կինն է, զոր տակաւին կը սիրես և քու ամուսինդ կը կոչես.

—Ա՜հ, սիրելի մայր իմ, ազնիւ մայր իմ, Իսկուհիին համար մոքէդ դէշ բան մի՛ անցուներ. չես գիտեր թէ ատով է՛նչ տադնապ կը պատճառես ինձ . . . .

—Աստուած իրեն ալ բարի տայ մեղի ալ, սիրելի զաւակս. ներէ՛ որ յուզմանս սաստկութենէն ինքզինքս չկրցի բռնել, և այդպիսի անխոհեմ խօսքեր արտասանեցի.

Մարտիրոս աղա՝ տեղէն ցատքելով մօրը վիզը պլլուեցաւ. մայր և որդի, երկու անօթի սիրականներ, խանդաղատանօք գիրար համբուրեցին . . . և . . . և անօթի փորով անկողին մտան՝ իրենց անօթութիւնը չզգալու յուսով.

* * *

—Կիրակոս եղբայր, ինչո՞ւ համար Մարտիրոս աղայի դրան առջեւ այնպէս կը պօռայիր կը պօռչտէիր. այդ ո՛րչափ անվայել բան էր, ըսաւ Հայր Ռափիկ՝ հացագործ Կիրակոսին, երբ այս երկուքը որոշեալ ժամանակին «Ալթուն-Օլուք»ի դիմեռան մէջ դէմառ դէմ նստած կը դրտնուէին.

—Բայց առնելիքս չէին տար, և կ'ուզէին որ նորէն ձրի հաց տամ իրենց.

—Մարտիրոս աղա ձրի հաց ուտող մարդերէն չէ, Կիրակոս եղբայր, ով գիտէ այս միջոցին ինչ նեղութիւն ունի, անոր համար քիչ մը ուշացուցած կրնայ ըլլալ քու ստակդ, ես չեմ ըսեր որ անոր ասոր ձրի հաց տաս, բայց պէտք է գիտնաս որ քու վերջին բարադ ալ վճարելու կարող մարդ է, ինչպէս որ այսչափ տարիներէ ի վեր վճարած է, և կապահովցնեմ զքեզ որ եթէ իւր կերած հացին ստակը վճարելու կարող չըլլայ, նախամեծար կընտրէ անօթութենէ մեռնիլ քան թէ ձրի հաց ուտել ապրելու համար.

—Ինքն ալ միշտ միևնոյն խօսքը կընէ, բայց Սարբեարէ վերադառնալէն ի վեր ստակ մը անդամ վճարած չէ. մարդս երբոր հացագործին ստակը չվճարելու չափ աղքատ է, Սարբեար ալ երթալու չէ.

—Կը հասկնամ կոր որ քեզի խօսք հասկցնելը քիչ մը դժուար պիտի ըլլայ. ըսէ նայիմ, քանի՞ զրշ պահանջ ունիս Մարտիրոս աղայէն.

—Ճիշդ երկու հարիւր քսան զրուշ, որուն եօթանասուն զրուշն ալ երեն բաշխելու պատրաստ եմ, եթէ մնացած հարիւր յիսունք անմիջապէս վճարէ և իմ հաշիւս վերջնական կերպիւ մաքրէ.

—Մարտիրոս աղա ողորմութեան ալ կարօտ մարդ չէ, Կիրակոս եղբայր, դուն եօթանասուն զրուշ զեղդ ալ պահէ որպէս զի աւելի կարօտներու ընես այդ չնորհդ, դուն քու պահանջդ ամբողջապէս կրնաս առնել.

—Բայց որմէ՞ պիտի առնեմ, Հայր Ռափիկ, Մարտիրոս աղայէ՞ն.

—Երկու հարիւր քսան զրուշդ ամբողջապէս ինձմէ պիտի առնես, վաղն իրիկուն մեր տունը հանդիպելով. կը հասկնա՞ս ինչ կրսեմ.

—Ի՞նչ, ամբողջովին դո՞ւք պիտի վճարէք, Աստուած կեանք տայ ձեզի Հայր Ռափիկ, ո՞ւր էր թէ մեկ երկու շաբաթ առաջ ձեզի հանդիպած ըլլայի.

—Որպէս զի այսօրուան անհաճոյ դէպքն ալ պատահած չըլլար.

—Ցիրաւի շատ կը ցաւիմ ատոր համար Հայր Ռափիկ. բայց ինչ ընեմ. ես ալ հարուստ մարդ մը չեմ, նա մանաւանդ Մարտիրոս աղայի ձրի հաց կերցնելու պարտաւորութիւն մ'ալ չունէի.

—Լռէ. քեզի ըսի արդէն թէ, Մարտիրոս աղա քեզմէ ձրի հաց ուտելու մարդ չէ, դուն ասոնք գիտնալու էիր. զիս կը ճանչէիր, Մարտիրոս աղայի հետ մտերմութիւն ունեցած ըլլալս ալ գիտէիր, ի՞նչու համար անգամմը ինձ չեմացուցիր թէ վճարման ուշանալուն նեղացած էիր.

—Ձեզի ձանձրութիւն տալ չէի ուզեր Հայր Ռափիկ. և ինչո՞ւ Մարտիրոս աղային պատիւը աղարտէի ձեր քով որ իւր մտերիմ բարեկամն է.

—Բայց օտարներուն դրացեաց առջեւ անոր պատիւը աղարտելու խիղճ չըրիր, այնպէս չէ՞, և այն իսկ երկու հարիւր քսան զրուշի համար . . .

—Ներեցէք պակաս թեանն, յիրաւի այս մասին քիչ մը յանցաւոր ըլլալս կը խոստովանիմ. բայց ի՞նչ ընէի . . . այո, այո, ձեր բարեսրտութիւնը գիտնալով նախ ձեզի դիմելու էի, ատի չնտակ է, շատ չնտակ է.

—Ես քու ամբողջ պահանջդ վաղն իրիկուն քեզի պիտի վճարեմ, բայց կարծիքդ փոխէ. պսիկայ բարեսրտութեան համար չեմ ըսեր կոր, ես ինքս ալ քու աղքատ կարծած Մարտիրոս աղայիդ բաւական գումար մը պարտք ունիմ, անոր առ հաշիւ պիտի վճարեմ քեզ.

—Ի՞նչ կընէք, Հայր Ռափիկ, Մարտիրոս աղա այն վիճակին մէջ ձենէ առնելիք ունի, և բաւական գումար մը կրսէք. մինչդեռ իւր առած հացին ստակը վճարելու այնչափ դժուարութիւն կը յարուցանէր.

—Եւ այսուհետեւ առնելիք հացին ամբողջ ստակն ալ շաբթէ շաբաթ քեզ պիտի վճարէ իմ ձեռօքս, այսինքն ինձմէ ունեցած պահանջքէն՝ որ տարիներ կը բաւէ քու տալիք հացիդ համար.

(Շարունակելի)

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷՆ

Իլ.·

Իտարէի Մախուսէնին Ապրիլ Քէրիմ գարուան գօմանտասրնտա պուլրնան Բ-րօ վաքօրր՝ հագիրա·նդ 17ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ Տէրսաաէթտէն հարէքէթլէ, կէ լիպօլու, Գալամ Սուլթանիէ, Մի·տիլլի, Իզմիտ, Սագրդ, Շիրա, Գան տիա, Բէլմա, Հանեա, Տէրնէ, Գէն կազի, Մալթայա օղրայարագ, Թա·րայպուրը-Ղարպա կիտէճէկի իլան օլունրը։

Իլան.— (Ο ՎԻԼ ՏԸ ՖՐԱՆՍ) Գա·լաթասա Գարաքէյտէ Մահմուտիէ սօգաքրնտա Հ Նամլրտաա Գ. ՄԷՑՑԸՐԸ խալիֆի Ժ. ՏԷԼՕՐՄ ՄԱՂԱԶԱՍԸ.— Եվվելճէ իլան իթտիկիմ իւզրէ, Գէյոզ լունտաա քեմէն Մաղազ·մը յունիսին 3/15ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ գա·բարտրլրմը միւհիգլիւմ էհալիյէ իլան իթմէլլի քէսբը Փոխր էյլէրիմ։

Գու միւնասէպէթլէ, էլլտ օլան քիւլիյէթի էմթասը պիրիքրու խթ էլլէն չրգարապիմլէ իչուն յունիսին 5/17նճի բազար էրթէսի կիւնիւ Գալա·թասարի մաղազաստա Փէվգէլտտ ու·ճուդ Ֆիլթալրբա եազլրդ մալլարը ՄԷԶԱՏԱ չրգարաճարմ։

Գ. ՄԷՑՑԸՐԸՆ խալիֆի
Ժ. ՏԷԼՕՐՄ

ՍՍԱՐԱՖԻՃԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՍՕՐԱՍԸ

Լօնտրա 27 յունիս

Ինկիլ. էհսանը Ինկ. Լիր.	098-1/16
Օսմ. էհսանը աչքլարը	15-7/8
» » գաբանտը	16-
» » Սէրի Ա	28-
» » » Գ	18-3/4
» » » Ս	15-7/8
Ծոթ օսման 1871	91-3/4
Օսմանլը Պանգասը	10-3/4
Ռուսիա իսթիգրազը	100-
Մբարը ռուլ. մութթահրտէ	90-3/8
» հմթիյազը	103-3/4
Տահրա Սանիկէ Մբարը	85 5/8
Թուրքիա իսթիգրազը	102-1/4
Մաճառ. իսթ. էհսանը 1877	-
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25-38-80

Բարիզ 27 յունիս

Ֆրանս. էսկ. 3 % ֆր.	84-35
» » 4½ %	104-30
Եէնի Օսմ. էհսանը աչքլարը	15 97½
» » գաբանը	16 12½
Միլլատ-էրէ	
Սէրի Պ.	16-
» Ս.	16 12½
Բուսէլլի ամէնորքէրի	59-87½
Օսմանլը Բէժիրի էհսանը	
» Պանգասը	522 50
Գրէտի Լիոնէ	667-50
Գրէտի Ֆոնսիէ	1506-25
Գոնթրատ տ'էսգոնթ	407 50
Միւվէյրի ագսիոնը	2552 50
Ռուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էհսանը	96-70
Մբարը ֆոնտ. մութթահրտէ	455-
Եունան 5 % 1879	472-50
Գամպիո 3 այ վատէ	25-18

Վիէննա 27 յունիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիո	119-80
Բուսէլի չրմէնտրքէրի	31-80

ԳԱԼԱԹԱ ԳՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. ռում. տիւն ագչ. գաբ.	17-23
» » » էն եիւքսէք	17-24
» » » էն աշաղը	17-17
Գու սապահ աչքլարը	17-24
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գաբ.	14-
» » » էն եիւքսէք	14-05
» » » էն աշաղը	14-
» » » աչքլարը	14-05
Մբարը մութթահրտէ գաբ.	-
Գու սապահ աչքլարը	-
Սէրի Ա.	28-
» Պ.	16-15
» Դ.	17-24
Բուսէլի չրմէնտրքէրի	59-75
Ագչէ ֆախզի	7-
Բէյսար Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	35-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	9-15
Մթամաօլ պանգասը	7-15
Սսսլէթէ ժէնէրալ	4-24
Թրամվայ	4-65

ԱԳՈՒԷԼԷՐԻՆ ՖԻԹԱԹԸ

Օսմ. Լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղբ. Բ.
Պէյազ մէճիտիէ ֆարգը	108-26
Մէճիտիէ »	102-
Պէշլիք »	104-
Ալթընորդ »	104-
Ինկիլիզ Լիրասը	110-20
Ֆրանսըզ ալթունը	88-
Բօլ	90-25
Գրէմից ալթունը	51-05
Գրաբան գայմէսի	08-91

ԹԱՍՖԻՃԷ ԲԵԱՂՐՏԸ

20) լիք քեալրտա	-
50) » »	09-50
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	09-50
(C000)»	-

ՍԱԹԼԸԴ ԽԱՆԷ

Իւսկիւտարտա Թօբիանէլի օղլու ճատտէսինտէ, 6000 արշին պաղ, մա գ ուլու, մաթպախ վէ չամաշրրը·ղրդ 8 օտա վէ 2 սուֆֆալը հավի պիր պապ խանէ ֆիրուխթ օլունա·ճաղընտան, թ ալէպ օլանլարրն մաթ·պասմրղա միւբաճաաթ իթմէլէրի ի·ան օլընը։

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 31)

8 կիրահ արզընտա կէօմլէքլիք վէ աստարրդ ամէրիգան պէղի
թօք 50,000
պէհէր լիպրասը 6 ղրուշ։
9 կիրահ արզընտա տօնլուգ ամէրի·գան պէղի
թօք 15,000
պէհէր լիպրասը 6 ղրշ. 15 բրլ։
Գասա քէնտիրինտէն եէլլի խալի իբ
մէթրօ 5000
պէհէրի 6 ղրուշ։

Նիղամիէ էլչիսէ անպարը իչուն մէվզրի միանգամատա օլան էչեսի մէգքիւբէ ֆիլտրը մուրագամէլէրի իչէ թ ալիպ էլչիների էօհտէսինտէ օլուպ, հազիրանրն երիմի պիրինճի կիւնիւ·նէ գատար պէհէր կիւն միանգա·սարը իճրա օլունարագ մէգքիւբ կիւնտէ դարարը գաթիսի վէրիլէ·ճէկկինտէն, իթասրնա վէ երրմի ի·քինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնգի·լինէ թ ալիպ օլանլարրն մագամը Սէր·բասքէրի Լէվգիմաթ տարիբէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։
15 հազիրան 1889

2—1

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 33)

Ճիւնուար ճէնապր Միւլիւքեանէ մուայենամը իչուն պիր սենլիք օ·լարագ միւ պայաա օրուենաճարր իլան օլունան սիպիր եաղրրն իչպու հա·զիրանրն երրմի պիրինճի չարշէնպիչ կիւնիւ պիլմիւնագասա գարարը գաթիսի վերիլէճէկինտէն, վէ էր·թէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնգիլի գարարլաշարրրլրը օլուպ, իթասրնա թ ալիպ օլանլարրն մագամը Սէ·բասքէրի Լէվգիմաթ տարիբէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։
15 հազիրան 1889

3—1

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 34)

Ճիւնուար ճէնապր Միւլիւքեանէ մուայենամը իչուն միւպայաա օրու·նաճաղր էվվելճէ իլան գրլրնան լահ·մրն պէհէր քիլօրը տէօրիմ զրուշ օ·թուզ բարարա թ ալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, հազիրանրն երրմի պիրինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլէճէ·կինտէն, իթասրնա թ ալիպ օլանլար·րն մագամը Սէբասքէրի Լէվգի·մաթ տարիբէսինէ կէլմէլէրի իլան օ·լունը։
15 հազիրան 1889

3—1

Ճապի Բիֆաթ էֆէնտիրնն սենէ 305 վէ 67 նումէրօյու իլամ մուճի·պինճէ Ամիրէ հանրմա մահքիմուն·պիհ տէնի օլան մաիմ էլ մրգտար մէպալիրրն թէսվիրէսի զրմիրնտա Լանկատա Ալաճա Մէսճիտ ճիվարրն·տա Զապբը աղա մահալլէսինտէ թէք·քէ սօգաղընտա վագը միէքերբէր 6 նումէրօյը խանէսի պիլիւղայէտ 6825 ղրշ. պէտէլ իլէ թ ալիպի էօհ·տէսինտէ թէգարրուր էլլէտիկին·տէն, թ ալիպ իլանէն իթիպարէն 31 կիւն զարֆբնտան պէտէլը մէգ·քիւր իւզերինէ 100տէ 5 զամմը յա թ ալիպ օլանլարրն Պէյօղլու Պիտա·յլթ մահքէմէսի Իճրա մէմուրիյ·թինէ միւբաճաաթ էլլէսէլէրի իլան օլունը։
13 հազիրան 305

Մէսքիւքեաթը Շահանէ իտարէսի տաիրէսի վէ ֆապրիգաճլարը իչուն գրրդ պին գրյէի աթիգ գապա քէօմիւր իլէ երրմի պին գրյէի ա·թիգ տախի էլէնմիչ Սթրանճա մէչ քէօմիւրինն իտարէճէ միանգասա·սը իճրա գլրնաճաղընտան, թ ալիպ պուլրնանլարրն իչպու հազիրանը ղու·մինն 17նճի ճումա էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն բազար վէ ճումա կիւնլէրինտէն մասատա մէս·քիւքտիր Շահանէ իտարէսինէ միւ·բաճաաթ էլլէսէլէրի իլան օլունը։
15 հազիրան 305

Պալմօմուճրզատէ Թէվֆիգ պէյին տարրաֆ Պօղոս Մանուէլեանա օլան տուլունը մահքիմէսինին թէսվիրէ·սի իչուն պունտան ագտէմ մէվզրի միւզայէտէյ գօնուլան Գատը գա·ռիյէսինտէ Օսման ադա մահալլէսին·տէ հայտար Բաչա ճատտէսինտէ վագը 82 նումէրօ իլէ մաւրագդամ վէ ճէվանիպը էրպասը տիվար իլէ մուհաթ մա պաղչէ պիր պապ սա·հիլխանէ Օսմանլը լիրասը 100 ղրշ. հիսապը իլէ 170,000 ղրշ.տա թ ալի·պի էօհտէսինտէ գալմրշ, վէ թ ալի·իր իլանէն իթիպարէն 31 կիւն եա·նի կէլէճէք թէմուզրն 13ինճի բազար կիւնիւ սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 զամմ գապուլ օլունմասը վէ գիբր օլրնան եէվմ վէ սաաթտա սօն միւ·զայէտէսի պիկիճրա դարարը գաթի·սի վերիլէրէք, թ ալիպի էօհտէսինէ կէչիրիլմէսի մուգաբրէր պուլունմրշ օլաբրզընտան, վէ անտէն սօնրա հէր նէ զամմ վուգու պուլուը իսէ գա·պուլ օլունմայաճաղընտան, գիբր օ·ղընան սահիլիանէ,էլ 100տէ 5 զամ·մրյա թ ալիպ օլանլարրն վէ տահա գիրատէ մալիսաթ ալագ իսթէ·,էնէլէրին միւտտէթր մէրգումէ զար·ֆընտա մահքէմէի Թիճարէթի Իճրա տահիրէսինէ միւբաճաաթ էլլէմէլէրի վէ եէվմ վէ վագթը մէգքիւրտէ մա·հալը մէգքիւրտէ հաղրը պուլունմա·լարը իլան օլունուր։
13 հազիրան 305

ԹԷՑՏԻԳԱԾԷ ԱԼԱԾՕՐԱԱՔ

ԻՏԱՐԻՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաաէթ·լէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթաաը։

Բէրէքրա գարարանրն թաստիք գօմանտասրն տա Տաշալիչէ Նամ վարար 1500 թոնէլաթօ համուռէլսինտէ վէ 150 պարկիր գուվվէթինտէ օ·լարագ ալեֆթանկա յուլիսին 3ինճի չարշէնպիչ կիւնիւ էզլէնտէն սօնրա ալաֆր. սահաթ 8ինճի Տէրսաաէթտէն հարաքէթլէ ՉԱՆԱԴԱ·ԳԱ·ԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԹՐԻԵՍԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահչլարը 4 պուլուգ կիւն·անէ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասսէլէթ իտէճէք տիր։

Նօյմու պիլիտլէրի ֆամիլիասա վէ կիսմիկ կէլմէ ալանարդա, թէնգիլ ֆիլթալրա ֆիւ·բուլթ օլունուր։

Վաքօրտա պիրինճի սրնրդ սուրբա թ ագբ·մ, պանկօ օտաաը, էհքիմ վէ խրտմիթի գա·ռաքի վար տրը։

Սինէ բօսթաի մէգքիւրէնրն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻԵ·տէն հէր չարշէնպիչ սապահչրը հարէքէթ ի·տէն Պէրիլէթիլլ Շամ վարքրլարը տօրրա ԿԻ·ՏԻ.յա Տարէքէթ իտուպ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻԵՅԷՅԷ 14 սաաթտա Պէյրութտա վարը օրուր, վէ ԹԱ·ՊԱԼԼՈՍ. Մերսինա վէ Իսկէնտէրիոնա օղրար։

Բօսթաի մէգքիւրրն Դրբմրզր անէնիզ Իշլէ·յեն վարքրլարը հէր ճումա կիւնիւ Պրինտիզի բօսթա չրնիտաքրնրն մ.ա.խ.ա.ե.ի.ն.տ.ն սօնդ·քա Սիւվէյշտէն հարէքէթլէ, ձիտտէ, Սուա·քիմ, Մասուա, Հիւսէյրտա վէ Ամէն իսքէնտ·էրրինէ ուղրար։

Նօյմու, մալ վէ էմանէթ եիւքսէքլիք իս թէ·էսիլլէր Սթամպօլտա Լամն Լանինտի էէօր·ֆիւ պաչընտա սեէն վ.ա.ր.տ.ե իսանքնտա գոմմ բանեաի մէգքիւրրն ամէնիթէ.ա.ա.ե.սինտէ միւբա·ճաաթ իթմէլի տիրէր։

Իչպու ամէնիթէ.ա.ա.ե՝ պէտէլի Մբարրն պիլ·ֆիւմմէ բօսթա իտարէ.ա.ա.ե.ի.ն.տ.ն թէէսինտէ օլրնմաք իւզրէ բօսթա բօլթալարը [Մ.ա.ա.ա